



Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)

της 15ης Ιουλίου 2015*

«Ανταγωνισμός — Συμπράξεις — Ευρωπαϊκή αγορά του προεντεταμένου χάλυβα — Καθορισμός των τιμών, κατανομή της αγοράς και ανταλλαγή ευαίσθητων πληροφοριών εμπορικής φύσεως — Περίπλοκη παράβαση — Ενιαία και διαρκής παράβαση — Αποστασιοποίηση — Σοβαρότητα της παραβάσεως — Ελαφρυντικές περιστάσεις — Ίση μεταχείριση — Αρχή της εξατομικεύσεως των ποινών και των κυρώσεων — Εκτίμηση της ικανότητας καταβολής προστίμου — Ανακοίνωση του 2002 της Επιτροπής για τη συνεργασία — Κατευθυντήριες γραμμές του 2006 για τον υπολογισμό του ύψους των προστίμων — Πλήρης δικαιοδοσία»

Στην υπόθεση T-393/10,

Westfälische Drahtindustrie GmbH, με έδρα το Hamm (Γερμανία),

Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. KG, με έδρα το Hamm,

Pampus Industriebeteiligungen GmbH & Co. KG, με έδρα το Iserlohn (Γερμανία),

εκπροσωπούμενες αρχικώς από τους C. Stadler και N. Tkatchenko, στη συνέχεια, από τους C. Stadler και S. Budde, δικηγόρους,

προσφεύγουσες,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τους V. Bottka, R. Sauer και C. Hödlmayr, επικουρούμενους από τον M. Buntscheck, δικηγόρο,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση ακυρώσεως και μεταρρυθμίσεως της αποφάσεως C(2010) 4387 τελικό της Επιτροπής, της 30ής Ιουνίου 2010, σχετικά με διαδικασία βάσει του άρθρου 101 ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας EOX (υπόθεση COMP/38344 — Προεντεταμένος χάλυβας), η οποία τροποποιήθηκε με την απόφαση C(2010) 6676 τελικό της Επιτροπής, της 30ής Σεπτεμβρίου 2010, και με την απόφαση C(2011) 2269 τελικό της Επιτροπής, της 4ης Απριλίου 2011, καθώς και αίτηση ακυρώσεως της επιστολής του γενικού διευθυντή της Γενικής Διευθύνσεως Ανταγωνισμού της Επιτροπής, της 14ης Φεβρουαρίου 2011,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους S. Frimodt Nielsen (εισηγητή), πρόεδρο, F. Dehousse και A. M. Collins, δικαστές,

γραμματέας: K. Andoná, υπάλληλος διοικήσεως,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζήτησεως της 10ης Ιουλίου 2014,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση¹ [παραλειπόμενα]

II— Επί του παραδεκτού της αιτήσεως ακυρώσεως της επιστολής της 14ης Φεβρουαρίου 2011

- 92 Υπενθυμίζεται ότι, διαρκούσης της εκκρεμοδικίας, ο γενικός διευθυντής απέστειλε στις προσφεύγουσες επιστολή, υπό ημερομηνία 14 Φεβρουαρίου 2011, περί απορρίψεως της αιτήσεως επανεκτιμήσεως της ικανότητάς τους για καταβολή προστίμου, την οποία είχαν υποβάλει στην Επιτροπή στις 12 Αυγούστου 2010, δηλαδή μεταξύ της εκδόσεως της αρχικής αποφάσεως και της ασκήσεως της παρούσας προσφυγής.
- 93 Στην επιστολή αυτή, η οποία απεστάλη μετά την εξέταση των πραγματικών περιστατικών που επικαλέστηκαν οι προσφεύγουσες και των απαντήσεων που αυτές έδωσαν σε σειρά ερωτήσεων που τους υπέβαλαν οι υπηρεσίες της Επιτροπής μεταξύ 12ης Αυγούστου 2010 και 7ης Φεβρουαρίου 2011, ο γενικός διευθυντής εκτίμησε, για λόγους αντίθετους από εκείνους που είχαν προβληθεί στην προσβαλλόμενη απόφαση, ότι δεν έπρεπε να μειωθεί το πρόστιμο των προσφευγουσών κατόπιν εκτιμήσεως της ικανότητάς τους για καταβολή προστίμου.
- 94 Οι προσφεύγουσες ζήτησαν, με το υπόμνημά τους απαντήσεως, να τους επιτραπεί να περιλάβουν στα αιτήματα της προσφυγής την ακύρωση της επιστολής της 14ης Φεβρουαρίου 2011 (βλ. σκέψη 66 ανωτέρω).
- 95 Η Επιτροπή αντιτίθεται στο αίτημα αυτό, πρώτον, λόγω του ότι η εν λόγω επιστολή δεν τροποποιεί τη νομική τους κατάσταση και, κατά συνέπεια, δεν είναι δεκτική προσφυγής ακυρώσεως, δεύτερον δε, για τον λόγο ότι οι προσφεύγουσες, προκειμένου να στηρίξουν το αίτημά τους για επανεκτίμηση της ικανότητάς τους για καταβολή προστίμου, δεν επικαλέστηκαν νέα και ουσιώδη πραγματικά περιστατικά. Συνεπώς, υπό τις συνθήκες αυτές, η επιστολή της 14ης Φεβρουαρίου 2011 έχει καθαρώς επιβεβαιωτικό χαρακτήρα. Η Επιτροπή υποστηρίζει, επίσης, ότι η εκτίμηση της ικανότητας των προσφευγουσών για καταβολή προστίμου εμπίπτει στην πλήρη δικαιοδοσία του Γενικού Δικαστηρίου και ότι, δεδομένου ότι στο πλαίσιο ασκήσεως αυτής του της δικαιοδοσίας το Γενικό Δικαστήριο υποχρεούται να λάβει υπόψη του την κατάσταση των πραγμάτων κατά την ημερομηνία που αυτό θα αποφανθεί, οι προσφεύγουσες δεν έχουν συμφέρον να ζητήσουν από το Γενικό Δικαστήριο να αποφανθεί επί της ορθότητας της εκτιμήσεως της ικανότητάς τους για καταβολή προστίμου ως είχε κατά τον χρόνο της επιστολής της 14ης Φεβρουαρίου 2011.
- 96 Βεβαίως, είναι αληθές ότι η έκφραση γραπτής γνώμης ενός θεσμικού οργάνου της Ένωσης ή απλή δήλωση προθέσεως δεν μπορεί να αποτελέσει απόφαση δεκτική προσφυγής ακυρώσεως δυνάμει του άρθρου 263, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, καθόσον δεν είναι ικανή να παραγάγει έννομα αποτελέσματα ούτε αποσκοπεί στην παραγωγή τέτοιων αποτελεσμάτων (βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 27ης Μαρτίου 1980, *Sucrimes* και *Westzucker* κατά Επιτροπής, 133/79, Συλλογή, EU:C:1980:104, σκέψεις 15 έως 19, και της 27ης Σεπτεμβρίου 1988, *Ηνωμένο Βασίλειο κατά Επιτροπής*, 114/86, Συλλογή, EU:C:1988:449, σκέψεις 12 έως 15).
- 97 Εξάλλου, έχει κριθεί, προκειμένου περί προσφυγών ακυρώσεως ασκουμένων από ιδιώτες, ότι οποιαδήποτε επιστολή προερχόμενη από όργανο της Ένωσης η οποία αποστέλλεται σε απάντηση αιτήσεως που είχε υποβάλει ο αποδέκτης της δεν αποτελεί πράξη που τον αφορά κατά την έννοια του

1 — Παρατίθενται μόνον οι σκέψεις των οποίων η δημοσίευση κρίνεται σκόπιμη από το Γενικό Δικαστήριο.

- άρθρου 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, ώστε να έχει ο αποδέκτης αυτός δυνατότητα ασκήσεως προσφυγής ακυρώσεως (βλ., υπ' αυτή την έννοια, διάταξη της 27ης Ιανουαρίου 1993, Miethke κατά Κοινοβουλίου, C-25/92, Συλλογή, EU:C:1993:32, σκέψη 10).
- 98 Αντιθέτως, δυνάμει πάγιας νομολογίας, μέτρα έχοντα δεσμευτικές έννομες συνέπειες ικανές να επηρεάσουν τα συμφέροντα τρίτων τροποποιώντας κατά τρόπο απτό τη νομική τους κατάσταση συνιστούν πράξεις δεκτικές προσφυγής ακυρώσεως κατά την έννοια του άρθρου 263 ΣΛΕΕ (απόφαση της 11ης Νοεμβρίου 1981, IBM κατά Επιτροπής, 60/81, Συλλογή, EU:C:1981:264, σκέψη 9· βλ., επίσης, απόφαση της 17ης Απριλίου 2008, Cestas κατά Επιτροπής, T-260/04, Συλλογή, EU:T:2008:115, σκέψη 67 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 99 Πρέπει, άλλωστε, να λαμβάνεται κυρίως υπόψη η ουσία του μέτρου του οποίου διώκεται η ακύρωση προκειμένου να καθοριστεί αν αυτό δύναται να αποτελέσει αντικείμενο προσφυγής ακυρώσεως, χωρίς να έχει σχετικώς σημασία η μορφή υπό την οποία ελήφθη το μέτρο αυτό (απόφαση IBM κατά Επιτροπής, σκέψη 98 ανωτέρω, EU:C:1981:264, σκέψη 9· βλ., επίσης, απόφαση Cestas κατά Επιτροπής, σκέψη 98 ανωτέρω, EU:T:2008:115, σκέψη 68 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 100 Μόνο πράξη με την οποία όργανο της Ένωσης καθορίζει τη στάση του κατά τρόπο αναμφίβολο και οριστικό, υπό μορφή που καθιστά δυνατό τον προσδιορισμό της φύσεώς της, αποτελεί απόφαση δυνάμενη να αποτελέσει αντικείμενο προσφυγής ακυρώσεως, υπό την προϋπόθεση, πάντως, ότι η απόφαση αυτή δεν είναι επιβεβαιωτική προγενέστερης πράξεως (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 26ης Μαΐου 1982, Γερμανία και Bundesanstalt für Arbeit κατά Επιτροπής, 44/81, Συλλογή, EU:C:1982:197, σκέψη 12).
- 101 Σε περίπτωση που η προσβαλλόμενη πράξη είναι καθαρώς επιβεβαιωτική, η προσφυγή είναι παραδεκτή μόνο υπό την προϋπόθεση ότι η επιβεβαιούμενη πράξη προσβλήθηκε εμπροθέσμως (βλ. αποφάσεις της 14ης Ιουλίου 1995, CB κατά Επιτροπής, T-275/94, Συλλογή, EU:T:1995:141, σκέψη 27, και της 10ης Ιουλίου 1997, AssiDomän Kraft Products κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-227/95, Συλλογή, EU:T:1997:108, σκέψη 29 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Πράγματι, προσφυγή κατά επιβεβαιωτικής αποφάσεως είναι απαράδεκτη μόνον εάν η επιβεβαιούμενη απόφαση έχει καταστεί απρόσβλητη έναντι του ενδιαφερομένου, λόγω μη εμπρόθεσμης ασκήσεως ένδικης προσφυγής. Σε αντίθετη περίπτωση, ο ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα να προσβάλει είτε την επιβεβαιούμενη απόφαση είτε την επιβεβαιωτική απόφαση είτε και τη μία και την άλλη από τις αποφάσεις αυτές (αποφάσεις της 11ης Μαΐου 1989, Maurissen και Union syndicale κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, 193/87 και 194/87, EU:C:1989:185, σκέψη 26, και της 18ης Δεκεμβρίου 2007, Weisfenfels κατά Κοινοβουλίου, C-135/06 P, Συλλογή, EU:C:2007:812, σκέψη 54).
- 102 Αντιθέτως, όταν ο προσφεύγων αφήνει άπρακτη την προθεσμία ασκήσεως προσφυγής κατά αποφάσεως με την οποία ελήφθη κατά τρόπο αναμφίβολο μέτρο επαγόμενο έννομες συνέπειες το οποίο επηρεάζει τα συμφέροντά του και είναι δεσμευτικό γι' αυτόν, δεν μπορεί να έχει τη δυνατότητα εκ νέου εκκινήσεως της προθεσμίας αυτής ζητώντας από το θεσμικό όργανο να επανεξετάσει την απόφασή του και ασκώντας προσφυγή κατά της απορριπτικής αποφάσεως που επιβεβαιώνει την προγενέστερη απόφαση (βλ. απόφαση της 15ης Μαρτίου 1995, COBRECAF κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-514/93, Συλλογή, EU:T:1995:49, σκέψη 44 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 103 Υπό το πρίσμα αυτών των σκέψεων πρέπει να εξεταστεί το παραδεκτό της αιτήσεως των προσφευγουσών περί ακυρώσεως της επιστολής της 14ης Φεβρουαρίου 2011, με την οποία ο γενικός διευθυντής απέρριψε αίτηση την οποία οι προσφεύγουσες υπέβαλαν μετά την έκδοση της αρχικής αποφάσεως, περί επανεκτιμήσεως της ικανότητάς τους για καταβολή προστίμου (βλ. σκέψεις 60 και 61 ανωτέρω).
- 104 Στο πλαίσιο αυτό, το επιχείρημα που αντλεί η Επιτροπή από το γεγονός ότι δεν είναι υποχρεωμένη να αποφανθεί επί αιτήσεων με τις οποίες διώκεται η επανεκτίμηση της ικανότητας των επιχειρήσεων για καταβολή προστίμου και οι οποίες υποβλήθηκαν μετά την έκδοση αποφάσεων περί επιβολής

προστίμων δεν μπορεί να γίνει δεκτό εν προκειμένω. Πράγματι, δεν αμφισβητείται ότι, εν προκειμένω, οι υπηρεσίες της Επιτροπής αποφάνθηκαν επί της νέας αιτήσεως που υπέβαλαν οι προσφεύγουσες, κατόπιν εξετάσεως νέων εγγράφων που αυτές προσκόμισαν προς στήριξη των αιτήσεών τους και κατόπιν υποβολής σειράς ερωτήσεων σχετικών, μεταξύ άλλων, με τα εν λόγω έγγραφα.

- 105 Επίσης, κατόπιν της εξετάσεως αυτής, ο γενικός διευθυντής θεμελίωσε την άρνησή του να δεχθεί το αίτημα περί μειώσεως προστίμου που υπέβαλαν οι προσφεύγουσες επί λόγων ερχομένων σε αντίφαση προς εκείνους επί των οποίων είχε στηριχθεί η αρχική απόφαση. Πράγματι, ενώ στην αρχική απόφαση η Επιτροπή είχε διαπιστώσει ότι η κατάσταση των προσφευγουσών ήταν τόσο αβέβαιη ώστε να καθιστά πιθανή την εξαφάνισή τους, ασχέτως του ύψους των προστίμων που θα τους επιβάλλονταν, αντιθέτως, στην επιστολή της 14ης Φεβρουαρίου 2011, ο γενικός διευθυντής έκρινε ότι, λαμβανομένων υπόψη των προβλέψεων περί των ταμειακών διαθεσίμων της WDI που προσκόμισαν οι προσφεύγουσες κατόπιν της αρχικής αποφάσεως, οι προσφεύγουσες δεν απέδειξαν ότι αυτή μόνον η εταιρία δεν ήταν ικανή να εξεύρει την αναγκαία χρηματοδότηση προκειμένου να καταβάλει στο σύνολό τους τα πρόστιμα.
- 106 Εξάλλου, το ποσό των προστίμων ως προς το οποίο ο γενικός διευθυντής άσκησε την εκτίμησή του σχετικά με την ικανότητα των προσφευγουσών να καταβάλουν πρόστιμα ήταν εκείνο που επιβλήθηκε στις προσφεύγουσες με την πρώτη τροποποιητική απόφαση. Το ποσό αυτό, όμως, ήταν διαφορετικό από εκείνο βάσει του οποίου είχε γίνει η πρώτη εκτίμηση αυτής της ικανότητας καταβολής προστίμου στο πλαίσιο της αρχικής αποφάσεως.
- 107 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι, με την επιστολή της 14ης Φεβρουαρίου 2011, ο γενικός διευθυντής εκτίμησε την ικανότητα των προσφευγουσών περί καταβολής προστίμου λαμβάνοντας υπόψη πραγματικά και νομικά στοιχεία διαφορετικά από εκείνα που είχαν εξεταστεί στην αρχική απόφαση και ότι ο λόγος για τον οποίο ο γενικός διευθυντής αρνήθηκε να μειώσει το επιβληθέν πρόστιμο είναι διαφορετικός από εκείνον επί του οποίου στηρίχθηκε η απόρριψη της πρώτης αιτήσεως μειώσεως στην αρχική απόφαση. Συνεπώς, η επιστολή της 14ης Φεβρουαρίου 2011 δεν μπορεί, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, να θεωρηθεί ως καθαρώς επιβεβαιωτική της αρχικής αποφάσεως (βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 7ης Φεβρουαρίου 2001, *Inpesca κατά Επιτροπής*, T-186/98, Συλλογή, EU:T:2001:42, σκέψεις 44 έως 51, και της 22ας Μαΐου 2012, *Sviluppo Globale κατά Επιτροπής*, T-6/10, EU:T:2012:245, σκέψεις 22 έως 24).
- 108 Εν πάση περιπτώσει, πρέπει να υπομνησθεί ότι οι προσφεύγουσες υπέβαλαν, εντός της προβλεπόμενης από το άρθρο 263, έκτο εδάφιο, ΣΛΕΕ προθεσμίας, την αίτησή τους περί ακυρώσεως της επιστολής της 14ης Φεβρουαρίου 2011, τούτο δε στο πλαίσιο της παρούσας προσφυγής, η οποία επίσης βάλλει κατά της προσβαλλομένης αποφάσεως. Συνεπώς, κατά την ημερομηνία κατά την οποία οι προσφεύγουσες ζήτησαν να περιλάβουν στο αντικείμενο της παρούσας προσφυγής την επιστολή της 14ης Φεβρουαρίου 2011, η αρχική απόφαση δεν είχε καταστεί απρόσβλητη. Όπως, όμως, προκύπτει από τη νομολογία που υπομνήσθηκε στη σκέψη 101 ανωτέρω, υπό τις περιστάσεις αυτές, ακόμα και αν θεωρηθεί ότι η επιστολή της 14ης Φεβρουαρίου 2011 πρέπει να θεωρηθεί ως καθαρώς επιβεβαιωτική πράξη της αρχικής αποφάσεως, το γεγονός αυτό δεν είναι ικανό να καταστήσει μια τέτοια αίτηση ακυρώσεως अपαράδεκτη.
- 109 Τέλος, πρέπει να τονισθεί ότι η άσκηση εκ μέρους του δικαστή της Ένωσης της πλήρους δικαιοδοσίας του δεν αποκλείει, αλλά αντιθέτως προϋποθέτει, καθόσον του ζητείται από τον προσφεύγοντα και υπό την επιφύλαξη των λόγων δημοσίας τάξεως που σ' αυτόν απόκειται να εκτιμήσει αυτεπαγγέλτως, τηρουμένης της αρχής της αντιμωλίας, τον έλεγχο των νομικών και των πραγματικών εκτιμήσεων στις οποίες προέβη η Επιτροπή (βλ. απόφαση της 10ης Ιουλίου 2014, *Telefónica και Telefónica de España κατά Επιτροπής*, C-295/12 P, Συλλογή, EU:C:2014:2062, σκέψεις 51 έως 57 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Στην περίπτωση, όμως, που ο έχων την πλήρη δικαιοδοσία δικαστής, όπως ορθώς υποστηρίζει η Επιτροπή, οφείλει, κατ' αρχήν, να λάβει υπόψη του τη νομική και πραγματική κατάσταση όπως αυτή είχε διαμορφωθεί κατά τον χρόνο που αυτός αποφαινεται σε περίπτωση που κρίνει ότι επιβάλλεται να ασκήσει τη μεταρρυθμιστική εξουσία του (βλ., υπ' αυτή την έννοια,

αποφάσεις της 6ης Μαρτίου 1974, Istituto Chemioterapico Italiano και Commercial Solvents κατά Επιτροπής, 6/73 και 7/73, Συλλογή, EU:C:1974:18, σκέψεις 51 και 52· της 14ης Ιουλίου 1995, CB κατά Επιτροπής, T-275/94, Συλλογή, EU:T:1995:141, σκέψη 61, και της 5ης Οκτωβρίου 2011, Romana Tabacchi κατά Επιτροπής, T-11/06, Συλλογή, EU:T:2011:560, σκέψεις 282 έως 285), η υποχρέωση αυτή δεν έχει ως συνέπεια να αφαιρέσει από τις επιχειρήσεις στις οποίες η Επιτροπή επέβαλε πρόστιμο λόγω παραβάσεως του άρθρου 101 ΣΛΕΕ κάθε συμφέρον να περιλάβει ο δικαστικός έλεγχος και το βάσιμο των πραγματικών και νομικών εκτιμήσεων στις οποίες προέβη η Επιτροπή, με βάση τη νομική και πραγματική κατάσταση όπως αυτή είχε διαμορφωθεί κατά τον χρόνο των εν λόγω εκτιμήσεων. Συνεπώς, το ενδεχόμενο και μόνον ότι, προκειμένου περί της εκτιμήσεως της ικανότητας των προσφευγουσών να καταβάλουν πρόστιμο, το Γενικό Δικαστήριο θα αποφασίσει να ασκήσει την πλήρη δικαιοδοσία του δεν έχει ως συνέπεια, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, ότι καθίσταται άνευ αντικειμένου ο έλεγχος των εκτιμήσεων που περιέχονται στην επιστολή της 14ης Φεβρουαρίου 2011.

- 110 Επομένως, η ένσταση απαραδέκτου που προέβαλε η Επιτροπή κατά της αιτήσεως ακυρώσεως της επιστολής της 14ης Φεβρουαρίου 2011 πρέπει να απορριφθεί.

[παραλειπόμενα]

A — Επί του πρώτου και του δεύτερου λόγου ακυρώσεως, που αφορούν το ότι η Επιτροπή εσφαλμένως εκτίμησε ότι οι προσφεύγουσες έλαβαν μέρος, χωρίς διακοπή, σε ενιαία και διαρκή παράβαση από 1ης Ιανουαρίου 1984

- 121 Στο πλαίσιο του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι, αφενός, λόγω της διακοπής επί ένα και ήμισυ έτος περίπου μεταξύ του τέλους της ομάδας Ζυρίχης και της ενάρξεως της ομάδας Ευρώπης και, αφετέρου, λόγω των διαφορών όσον αφορά την οργάνωση και τη λειτουργία των δύο αυτών συμφωνιών, η Επιτροπή δεν μπορούσε να θεωρήσει ότι οι δύο αυτές διακριτές παραβάσεις απετέλεσαν μία ενιαία και διαρκή παράβαση. Επομένως, οι παραβάσεις που ανάγονται σε εποχή προγενέστερη της ενάρξεως της ομάδας Ευρώπης, στις 12 Μαΐου 1997, έχουν παραγραφεί κατ' εφαρμογήν του άρθρου 25, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 1/2003.
- 122 Στο πλαίσιο του δεύτερου σκέλους του πρώτου λόγου, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή ουδόλως έλαβε υπόψη της ότι, όπως προκύπτει από τα τετράδια σημειώσεων της Emesa, η WDI αποστασιοποιήθηκε, κατά τρόπο εμφανή για όλες τις άλλες επιχειρήσεις που είχαν μετάσχει στη συνάντηση της 9ης Ιανουαρίου 1996, από τις συμφωνίες που τέθηκαν σε εφαρμογή στο πλαίσιο της ομάδας Ζυρίχης. Επομένως, όλες οι παραβάσεις που διέπραξε η WDI πριν από τις 12 Μαΐου 1997 έχουν, για τον ίδιο επίσης λόγο, παραγραφεί κατ' εφαρμογήν του άρθρου 25, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 1/2003.
- 123 Με τον δεύτερο λόγο, που προβάλλουν επικουρικός, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η παράβαση που τους προσάπτεται θα έπρεπε, τουλάχιστον, να θεωρηθεί ως επαναληφθείσα και ότι η Επιτροπή θα έπρεπε να λάβει υπόψη της, όσον αφορά τον υπολογισμό της διάρκειας επί της οποίας βασίσθηκε ο υπολογισμός των προστίμων, τη διακοπή της συμπράξεως κατά τη μεταβατική περίοδο.
- 124 Συνεπώς, πρέπει να εξεταστεί, πρώτον, αν η Επιτροπή ορθώς διαπίστωσε ότι η WDI έλαβε μέρος σε ενιαία και διαρκή παράβαση.

1. Επί της υπάρξεως ενιαίας και διαρκούς παραβάσεως

α) Συστατικά της συμπράξεως και χαρακτηρισμός της ενιαίας παραβάσεως στην προσβαλλόμενη απόφαση

- 125 Καθόσον η Επιτροπή υποστηρίζει, στο υπόμνημα αντικρούσεως και στην ανταπάντησή της, ότι η εν προκειμένω παράβαση είναι «συνεχής ή επαναλαμβανόμενη», πρέπει εξαρχής να τονιστεί ότι, στην προσβαλλόμενη απόφαση, η εν λόγω παράβαση χαρακτηρίστηκε ως «ενιαία και διαρκής» (αιτιολογική σκέψη 609 της προσβαλλομένης αποφάσεως) και όχι ως επαναλαμβανόμενη. Επομένως, στις προσφεύγουσες επιβλήθηκαν κυρώσεις για παράβαση η οποία διαπράχθηκε, χωρίς διακοπή, από την Klöckner Draht, νυν WDI, από 1ης Ιανουαρίου 1984 και για τις WDV και Pamprus, από τις ημερομηνίες κατά τις οποίες οι εν λόγω εταιρίες απέκτησαν τον έλεγχο της WDI (βλ. σκέψεις 54 έως 57 ανωτέρω).
- 126 Στην αιτιολογική σκέψη 122 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή περιέγραψε τη σύμβαση στην οποία κατηγορούνται ότι έλαβαν μέρος οι προσφεύγουσες ως «πανευρωπαϊκή συνεννόηση η οποία περιελάμβανε τη φάση της Ζυρίχης και τη φάση της Ευρώπης και/ή συνεννοήσεις σε εθνικό/περιφερειακό επίπεδο αναλόγως της περιπτώσεως».
- 127 Οι αιτιολογικές σκέψεις 123 έως 135 της αποφάσεως εκθέτουν συνοπτικώς τις διάφορες αυτές συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές, οι οποίες ακολούθως εκτίθενται εκτενέστερα και εκτιμώνται σε σχέση με το άρθρο 101, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ και το άρθρο 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ. Κατά την Επιτροπή, όπως τονίστηκε στις σκέψεις 40 έως 53 ανωτέρω, η σύμπραξη αποτελείται, ειδικότερα και κατά χρονολογική σειρά, από επτά κυρίως συνιστώσες.
- 128 Πρώτον, η ομάδα Ζυρίχης, δηλαδή η πρώτη φάση της πανευρωπαϊκής συμφωνίας, διήρκεσε από 1ης Ιανουαρίου 1984 έως 9ης Ιανουαρίου 1996 και αφορούσε τον καθορισμό ποσοστώσεων ανά χώρα (Γερμανία, Αυστρία, Βελγίον, Γαλλία, Ιταλία και Ισπανία), την κατανομή πελατών, τις τιμές και την ανταλλαγή ευαίσθητων εμπορικών πληροφοριών. Μέλη της ήταν, αρχικώς, η Tréfileurope, η Nedri, η WDI, η DWK και η Redaelli, η οποία, εξάλλου, εκπροσωπούσε πολλές άλλες ιταλικές επιχειρήσεις —τουλάχιστον από το 1993—, στις οποίες, στη συνέχεια, προστέθηκαν η Emesa το 1992 και η Tycsa το 1993.
- 129 Δεύτερον, η ομάδα Ιταλίας, εθνική συνεννόηση η οποία διήρκεσε από 5ης Δεκεμβρίου 1995 έως 19ης Σεπτεμβρίου 2002, αφορούσε τον καθορισμό ποσοστώσεων για την Ιταλία καθώς και εξαγωγές από τη χώρα αυτή προς την υπόλοιπη Ευρώπη. Μέλη της ήταν οι ιταλικές επιχειρήσεις Redaelli, ITC, CB και Itas, στις οποίες, στη συνέχεια, προστέθηκαν οι Tréfileurope και Tréfileurope Italia στις 3 Απριλίου 1995, η SLM στις 10 Φεβρουαρίου 1997, η Trame στις 4 Μαρτίου 1997, η Tycsa στις 17 Δεκεμβρίου 1996, η DWK στις 24 Φεβρουαρίου 1997 και η Austria Draht στις 15 Απριλίου 1997.
- 130 Τρίτον, η συμφωνία του Νότου είναι περιφερειακή συνεννόηση την οποία διαπραγματεύθηκαν και συνήψαν το 1996 οι ιταλικές επιχειρήσεις Redaelli, ITC, CB και Itas, με την Tycsa και την Tréfileurope, προκειμένου να καθορισθεί το ποσοστό διεισδύσεως κάθε μιας από τις μετέχουσες εταιρίες στις χώρες του Νότου (Ισπανία, Ιταλία, Γαλλία, Βέλγιο και Λουξεμβούργο) και να αναληφθεί η υποχρέωση από κοινού διαπραγματεύσεως των ποσοστών με τους λοιπούς παραγωγούς της Βόρειας Ευρώπης.
- 131 Τέταρτον, η ομάδα Ευρώπης, δηλαδή η δεύτερη φάση της πανευρωπαϊκής συμφωνίας, είχε μέλη της, τον Μάιο του 1997, την Tréfileurope, τη Nedri, την WDI, την DWK, την Tycsa και την Emesa. Οι συναντήσεις της ομάδας Ευρώπης, στις οποίες ευκαιριακώς ελάμβαναν μέρος άλλες ευρωπαϊκές εταιρίες παραγωγής (βλ. σκέψη 48 ανωτέρω), σταμάτησαν τον Σεπτέμβριο του 2002. Η συμφωνία αποσκοπούσε στην αντιμετώπιση της κρίσεως της ομάδας Ζυρίχης και αφορούσε την κατανομή νέων ποσοστών (υπολογιζομένων για την περίοδο από το τέταρτο τρίμηνο του 1995 μέχρι το πρώτο

τρίμηνο του 1997), την κατανομή της πελατείας και τον καθορισμό των τιμών. Τα μόνιμα μέλη συμφώνησαν κανόνες συντονισμού, περιλαμβανομένου του καθορισμού συντονιστών υπεύθυνων για την εφαρμογή των συνεννοήσεων σε περισσότερες της μιας χώρες και τον συντονισμό με τις λοιπές ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις, δραστηριοποιούμενες στις χώρες αυτές ή αφορώσες τους ίδιους πελάτες. Οι εκπρόσωποί τους πραγματοποιούσαν συχνά συναντήσεις σε διάφορα επίπεδα, προκειμένου να εποπτεύουν την εφαρμογή των συνεννοήσεων. Αντάλλαξαν μεταξύ τους ευαίσθητες εμπορικές πληροφορίες. Σε περίπτωση αποκλίσεως από τη συμφωνηθείσα συμπεριφορά, εφαρμοζόταν σύστημα αντισταθμίσεων.

- 132 Πέμπτον, όσον αφορά τις πανευρωπαϊκές πτυχές της συμπράξεως, τα έξι μόνιμα μέλη, με τα οποία ευκαιριακώς συνέπρατταν οι ιταλικές επιχειρήσεις παραγωγής και η Fundia, διατηρούσαν επίσης επαφές, διμερείς ή πολυμερείς, και μετείχαν στον καθορισμό τιμών και στην κατανομή πελατών επί μιας ad hoc βάσεως, εφόσον επεδείκνυαν σχετικώς ενδιαφέρον. Ειδικότερα, η Tréfileurope, η Nedri, η WDI, η Tycsa, η Emesa, η CB και η Fundia συντόνιζαν από κοινού τις τιμές και τις ποσότητες για τον πελάτη Addtek. Τα σχέδια αυτά αφορούσαν κυρίως τη Φινλανδία, τη Σουηδία και τη Νορβηγία, αλλά και τις Κάτω Χώρες, τη Γερμανία, τις Βαλτικές Χώρες καθώς και την Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη. Ο σχετικός με την Addtek συντονισμός άρχισε όσο ακόμα διαρκούσε η ομάδα Ζυρίχης και η πανευρωπαϊκή συνεννόηση και συνεχίστηκε τουλάχιστον μέχρι το τέλος του έτους 2001.
- 133 Έκτον, κατά τη διάρκεια της περιόδου η οποία διήρκεσε, τουλάχιστον, από τον Σεπτέμβριο του 2000 έως τον Σεπτέμβριο του 2002, τα έξι μόνιμα μέλη, η ITC, η CB, η Redaelli, η Itas και η SLM πραγματοποίησαν τακτικές συναντήσεις με σκοπό να ενσωματώσουν τις ιταλικές επιχειρήσεις στην ομάδα Ευρώπης ως μόνιμα μέλη. Οι ιταλικές επιχειρήσεις επιθυμούσαν να αυξήσουν τα ποσοστά τους στην Ευρώπη, ενώ η ομάδα Ευρώπης τασσόταν υπέρ του status quo. Προς τούτο, πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις στο πλαίσιο της ομάδας Ιταλίας, προκειμένου να καθοριστεί κοινή θέση των ιταλικών επιχειρήσεων, συναντήσεις στο πλαίσιο της ομάδας Ευρώπης, προκειμένου να εξεταστούν οι διεκδικήσεις των ιταλικών επιχειρήσεων, και συναντήσεις μεταξύ των μελών της ομάδας Ευρώπης και Ιταλών εκπροσώπων, με σκοπό την προσέγγιση μεταξύ των μελών των δύο αυτών συνεννοήσεων. Στο πλαίσιο αυτών των διαπραγματεύσεων, οι μετέχουσες επιχειρήσεις αντήλλασαν ευαίσθητες εμπορικές πληροφορίες. Προκειμένου να επιτευχθεί η αναδιανομή των ευρωπαϊκών ποσοστώσεων ώστε να περιληφθούν οι ιταλικές επιχειρήσεις παραγωγής, οι επιχειρήσεις αυτές συμφώνησαν να χρησιμοποιήσουν μια νέα περίοδο αναφοράς (30 Ιουνίου 2000-30 Ιουνίου 2001). Συμφώνησαν επίσης μία συνολική ποσότητα εξαγωγών των ιταλικών επιχειρήσεων προς την υπόλοιπη Ευρώπη. Παράλληλα, συζήτησαν τις τιμές, καθόσον τα μέλη της ομάδας Ευρώπης επιδίωκαν να επεκτείνουν σε ευρωπαϊκή κλίμακα τον μηχανισμό καθορισμού τιμών που εφάρμοζαν οι ιταλικές επιχειρήσεις παραγωγής στο πλαίσιο της ομάδας Ιταλίας.
- 134 Έβδομον, η Επιτροπή επισήμανε την ύπαρξη της ομάδας Ισπανίας, η οποία αποτελούσε παράλληλη συνεννόηση με τα υπόλοιπα τμήματα της συμπράξεως και αφορούσε την ισπανική και την πορτογαλική αγορά (βλ. σκέψη 52 ανωτέρω).
- 135 Η Επιτροπή, στις αιτιολογικές σκέψεις 610 έως 612 της προσβαλλομένης αποφάσεως, εξέθεσε τους λόγους για τους οποίους θεωρούσε ότι το σύνολο αυτών των παραβατικών στοιχείων αποτελούσε ένα συνεπές σύνολο μέτρων που είχε ως μοναδικό σκοπό να περιορίσει τον ανταγωνισμό στην αγορά APC σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. Σχετικώς, η Επιτροπή εκτίμησε ότι το σύνολο των αντίθετων προς τον ανταγωνισμό συνεννοήσεων που είχαν εντοπισθεί κατέτεινε σε έναν και μόνον εμπορικό σκοπό αντίθετο προς τον ανταγωνισμό, δηλαδή τη νόθευση ή την κατάργηση των συνήθων όρων ανταγωνισμού στην αγορά APC και στην αποκατάσταση μιας συνολικής ισορροπίας με κοινούς μηχανισμούς στα διάφορα επίπεδα τα οποία αφορούσε η παράβαση, δηλαδή στον καθορισμό τιμών, στην κατανομή ποσοστών, στην κατανομή πελατών και στην ανταλλαγή ευαίσθητων εμπορικών πληροφοριών.

- 136 Ειδικότερα, στην αιτιολογική σκέψη 613 της προσβαλλομένης απόφασης, η Επιτροπή εξέθεσε αναλυτικότερα τους λόγους για τους οποίους οι φάσεις της ομάδας Ζυρίχης και της ομάδας Ευρώπης αποτελούσαν ενιαία παράβαση παρά τη μεταβατική περίοδο. Ειδικότερα, η Επιτροπή επισήμανε ότι συναντήσεις που είχαν ως αντικείμενο την προσβολή του ελεύθερου ανταγωνισμού και την επίτευξη πανευρωπαϊκής συνεννόησης διαρκείας άρχισαν να πραγματοποιούνται μετά τη λήξη της ομάδας Ζυρίχης. Επισήμανε, επίσης, ότι τα αποτελέσματα των συμβάσεων που είχαν συναφθεί υπό την αιγίδα της ομάδας Ζυρίχης διήρκεσαν καθ' όλη τη μεταβατική περίοδο και ότι η λειτουργία των περιφερειακών συνεννοήσεων, οι οποίες συνέβαλλαν στον ίδιο ενιαίο σκοπό που επιδίωκαν κάθε ένα από τα μέλη της συμπράξεως, συνεχίστηκε καθ' όλη την ίδια αυτή περίοδο.
- 137 Στις αιτιολογικές σκέψεις 614 και 615 της προσβαλλομένης απόφασης, η Επιτροπή επισήμανε ότι οι συγκεκριμένοι μηχανισμοί λειτουργίας των διαφόρων στοιχείων της συμπράξεως διασφάλιζαν τον συντονισμό μεταξύ των πανευρωπαϊκών συνεννοήσεων και των διαφόρων συμφωνιών σε εθνικό επίπεδο. Ειδικότερα, κατά την Επιτροπή, το σύστημα ποσοτώσεων που εφαρμόστηκε στο πλαίσιο της ομάδας Ιταλίας ενέπνευσε το σύστημα που εφαρμόστηκε στην ομάδα Ζυρίχης. Εξάλλου, ο συντονισμός μεταξύ της ομάδας Ευρώπης και των ιταλικών επιχειρήσεων παραγωγής διασφαλίστηκε με την Tréfileurope, όσον δε αφορά τον συντονισμό μεταξύ της ομάδας Ευρώπης και της ομάδας Ισπανίας, αυτός διασφαλίστηκε με την Tycsa και την Emesa, οι οποίες μετείχαν και στις δύο ομάδες.
- 138 Συνολικώς, κατά τις αιτιολογικές σκέψεις 616 έως 621, όλοι οι μετέχοντες στις σχετικές με τον ανταγωνισμό συνεννοήσεις έλαβαν μέρος, σε διαφορετικούς βαθμούς, σε κοινό σχέδιο αντίθετο προς τον ανταγωνισμό, η εφαρμογή του οποίου ήταν διαρκής, όσον αφορά τόσο τους σκοπούς του όσο και τα ουσιώδη χαρακτηριστικά του, από το 1984 έως το τέλος του 2002.
- 139 Στην αιτιολογική σκέψη 622 της προσβαλλομένης απόφασης, η Επιτροπή τόνισε ότι, μολονότι όλοι οι μετέχοντες στη σύμπραξη δεν είχαν μετάσχει σε όλα τα στοιχεία της παραβάσεως, εντούτοις όλοι άντλησαν όφελος από την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ μετεχόντων και γνώριζαν ότι η συμμετοχή τους εντασσόταν σ' ένα γενικό πλαίσιο.
- 140 Οι προσφεύγουσες αμφισβητούν την εκτίμηση της Επιτροπής ότι η ομάδα Ζυρίχης και η ομάδα Ευρώπης, των οποίων δεν αμφισβητούν ότι υπήρξαν μέλη, συνιστούν δύο στοιχεία μιας ενιαίας παραβάσεως.

β) Έννοια της ενιαίας παραβάσεως

- 141 Κατά πάγια νομολογία, παράβαση του άρθρου 101, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ προκύπτει όχι μόνον από μεμονωμένη πράξη, αλλά και από σειρά πράξεων ή ακόμη και από συνεχιζόμενη συμπεριφορά, έστω και αν ένα ή περισσότερα στοιχεία αυτής της σειράς πράξεων ή της συνεχιζόμενης συμπεριφοράς θα μπορούσαν επίσης να αποτελέσουν, εξεταζόμενα αφ' εαυτών και μεμονωμένα, παράβαση της εν λόγω διατάξεως. Ειδικότερα, όταν οι διάφορες πράξεις εντάσσονται σε ένα συνολικό σχέδιο, λόγω του ότι επιδιώκουν τον ίδιο σκοπό, ήτοι τη νόθευση του ανταγωνισμού εντός της εσωτερικής αγοράς, η Επιτροπή δικαιούται να καταλογίσει την ευθύνη για τις πράξεις αυτές αναλόγως της συμμετοχής στην παράβαση, η οποία λαμβάνεται υπόψη στο σύνολό της (αποφάσεις της 8ης Ιουλίου 1999, Επιτροπή κατά Anic Partecipazioni, C-49/92 P, Συλλογή, EU:C:1999:356, σκέψη 81· της 7ης Ιανουαρίου 2004, Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P και C-219/00 P, Συλλογή, EU:C:2004:6, σκέψη 258, και της 6ης Δεκεμβρίου 2012, Επιτροπή κατά Verhuizingen Coppens, C-441/11 P, Συλλογή, EU:C:2012:778, σκέψη 41).
- 142 Επιχείρηση η οποία έχει μετάσχει σε μια τέτοια ενιαία και σύνθετη παράβαση με ενέργειές της, εμπίπτουσες στην έννοια της αντίθετης προς τους κανόνες του ανταγωνισμού συμφωνίας ή εναρμονισμένης πρακτικής, κατά το άρθρο 101, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, οι οποίες απέβλεπαν στην υλοποίηση της παραβάσεως στο σύνολό της, είναι συνυπαίτια, για όλη τη διάρκεια της συμμετοχής

της στην εν λόγω παράβαση, για ενέργειες στις οποίες προέβησαν άλλες επιχειρήσεις στο πλαίσιο της ίδιας παραβάσεως. Τούτο ισχύει όταν αποδεικνύεται ότι η εν λόγω επιχείρηση είχε την πρόθεση να συμβάλει, με τη συμπεριφορά της, στους κοινούς σκοπούς τους οποίους επιδίωκε το σύνολο των συμμετεχόντων και ότι γνώριζε τις παράνομες ενέργειες τις οποίες σχεδίαζαν ή στις οποίες προέβησαν άλλες επιχειρήσεις επιδιώκοντας τους ίδιους σκοπούς ή μπορούσε ευλόγως να τις προβλέψει και αποδεχόταν τον σχετικό κίνδυνο (απόφαση Επιτροπή κατά Anic Partecipazioni, σκέψη 141 ανωτέρω, EU:C:1999:356, σκέψεις 83, 87 και 203· Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 141 ανωτέρω, EU:C:2004:6, σκέψη 83, και Επιτροπή κατά Verhuizingen Coppens, σκέψη 141 ανωτέρω, EU:C:2012:778, σκέψη 42).

143 Έτσι, η επιχείρηση μπορεί να έχει συμμετάσχει άμεσα στο σύνολο των αντίθετων προς τους κανόνες του ανταγωνισμού ενεργειών που συνθέτουν την ενιαία και διαρκή παράβαση, οπότε η Επιτροπή ορθώς της καταλογίζει την ευθύνη για το σύνολο των ενεργειών αυτών και, συνεπώς, για την εν λόγω παράβαση στο σύνολό της. Η επιχείρηση μπορεί επίσης να έχει συμμετάσχει άμεσα σε μέρος μόνον των αντίθετων προς τους κανόνες του ανταγωνισμού ενεργειών που συνθέτουν την ενιαία και διαρκή παράβαση, αλλά να γνώριζε το σύνολο των λοιπών παράνομων ενεργειών τις οποίες σχεδίαζαν ή στις οποίες προέβησαν οι λοιποί συμμετέχοντες στη σύμπραξη επιδιώκοντας τους ίδιους σκοπούς ή να μπορούσε ευλόγως να τις προβλέψει και να αποδεχόταν τον σχετικό κίνδυνο. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή επίσης ορθώς καταλογίζει στην επιχείρηση αυτή την ευθύνη για το σύνολο των αντίθετων προς τους κανόνες του ανταγωνισμού ενεργειών που συνθέτουν την εν λόγω παράβαση και, συνεπώς, για την παράβαση στο σύνολό της (απόφαση Επιτροπή κατά Verhuizingen Coppens, σκέψη 141 ανωτέρω, EU:C:2012:778, σκέψη 43).

144 Αντιθέτως, στην περίπτωση κατά την οποία η επιχείρηση μετείχε άμεσα σε μία ή περισσότερες αντίθετες προς τους κανόνες του ανταγωνισμού ενέργειες που συνθέτουν ενιαία και διαρκή παράβαση, αλλά δεν αποδεικνύεται ότι, με τη συμπεριφορά της, ήθελε να συμβάλει σε όλους τους κοινούς σκοπούς που επιδίωκαν οι λοιποί μετέχοντες στη σύμπραξη ούτε ότι γνώριζε όλες τις άλλες παράνομες ενέργειες τις οποίες αυτοί σχεδίαζαν ή στις οποίες προέβησαν προς επίτευξη των ίδιων σκοπών ούτε ότι μπορούσε ευλόγως να τις προβλέψει, αποδεχόμενη τον σχετικό κίνδυνο, η Επιτροπή δικαιούται να της καταλογίζει ευθύνη μόνο για τις συγκεκριμένες ενέργειες στις οποίες αυτή μετείχε άμεσα και για τις ενέργειες τις οποίες σχεδίαζαν ή στις οποίες προέβησαν οι άλλοι μετέχοντες επιδιώκοντας τους ίδιους σκοπούς με εκείνους που επιδίωκε η ίδια, τις οποίες αποδεικνύεται ότι γνώριζε ή ότι μπορούσε ευλόγως να προβλέψει, αποδεχόμενη τον σχετικό κίνδυνο (απόφαση Επιτροπή κατά Verhuizingen Coppens, σκέψη 141 ανωτέρω, EU:C:2012:778, σκέψη 44).

145 Τούτο δεν μπορεί, εντούτοις, να οδηγήσει στην απαλλαγή της επιχειρήσεως αυτής από την ευθύνη της για τις ενέργειες στις οποίες δεν αμφισβητείται η συμμετοχή της ή για τις οποίες μπορεί πράγματι να της καταλογιστεί ευθύνη. Ωστόσο, η απόφαση της Επιτροπής που χαρακτηρίζει μια συνολική σύμπραξη ως ενιαία και διαρκή παράβαση είναι εφικτό να διαιρεθεί μόνον εάν, αφενός, η εν λόγω επιχείρηση ήταν σε θέση, κατά τη διοικητική διαδικασία, να αντιληφθεί ότι κατηγορείται και για κάθε μία από τις ενέργειες που συνθέτουν τη σύμπραξη, και επομένως να μπορέσει να τις αντικρούσει, και εάν, αφετέρου, η εν λόγω απόφαση είναι αρκούντως σαφής συναφώς (απόφαση Επιτροπή κατά Verhuizingen Coppens, σκέψη 141 ανωτέρω, EU:C:2012:778, σκέψεις 45 και 46).

146 Συναφώς, πολλά κριτήρια διαμορφώθηκαν νομολογιακώς ως πρόσφορα για την εκτίμηση του ενιαίου χαρακτήρα μιας παραβάσεως, όπως η ταυτότητα του αντικείμενου των επίμαχων πρακτικών, η ταυτότητα των οικείων προϊόντων και υπηρεσιών, η ταυτότητα των επιχειρήσεων που μετείχαν σε αυτές και η ταυτότητα των μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν για τη διάπραξη της. Εξάλλου, η ταυτότητα των φυσικών προσώπων που μετέχουν για λογαριασμό των επιχειρήσεων και η ταυτότητα του γεωγραφικού πεδίου εφαρμογής των εν λόγω πρακτικών αποτελούν επίσης στοιχεία δυνάμενα να ληφθούν υπόψη στο πλαίσιο αυτής της εξετάσεως (βλ. απόφαση της 17ης Μαΐου 2013, Trelleborg Industrie και Trelleborg κατά Επιτροπής, T-147/09 και T-148/09, Συλλογή, EU:T:2013:259, σκέψη 60 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

147 Τέλος, το γεγονός ότι μια επιχείρηση δεν μετέσχε σε όλα τα στοιχεία που συνθέτουν μια σύμπραξη ή ότι διαδραμάτισε ήσσονα ρόλο σ' εκείνες τις εκφάνσεις της συμπράξεως στις οποίες μετέσχε, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στο πλαίσιο της εκτιμήσεως της σοβαρότητας της παραβάσεως και, ενδεχομένως, στο πλαίσιο της επιμετρήσεως του προστίμου (αποφάσεις Επιτροπή κατά Anic Partecipazioni, σκέψη 141 ανωτέρω, EU:C:1999:356, σκέψη 90, και Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 141 ανωτέρω, EU:C:2004:6, σκέψη 86).

γ) Στοιχεία που ελήφθησαν υπόψη όσον αφορά τις προσφεύγουσες

148 Στις αιτιολογικές σκέψεις 796 έως 799, η Επιτροπή τόνισε ότι θεωρεί υπεύθυνες τις προσφεύγουσες όσον αφορά, πρώτον, τη συμμετοχή της Klöckner Draht, κατόπιν δε της WDI στην ομάδα Ζυρίχης από 1ης Ιανουαρίου 1984 έως 9ης Ιανουαρίου 1996 (βλ. σκέψη 128 ανωτέρω), δεύτερον, τη συμμετοχή της WDI στις συναντήσεις που έλαβαν χώρα κατά τη μεταβατική περίοδο (από τις 9 Ιανουαρίου 1996 έως τις 12 Μαΐου 1997), τρίτον, τη συμμετοχή της WDI στην ομάδα Ευρώπης από τις 12 Μαΐου 1997 έως τη 19η Σεπτεμβρίου 2002 (βλ. σκέψη 131 ανωτέρω), ιδίως ως συντονίστρια για τη Γερμανία και, τέταρτον, τον συντονισμό όσον αφορά τον πελάτη Addtek από το 1984 έως το 2002.

149 Αναφορικά με τα εκτεθέντα ανωτέρω στις σκέψεις 141 έως 147 και νομολογιακώς διαμορφωθέντα κριτήρια, οι προσφεύγουσες δεν αμφισβητούν ούτε τη συμμετοχή τους στην ομάδα Ζυρίχης και στην ομάδα Ευρώπης ούτε την εκ μέρους τους γνώση των διαφόρων στοιχείων της παραβάσεως. Αντιθέτως, θεωρούν ότι τα διάφορα αυτά στοιχεία της παραβάσεως δεν εντάσσονται σε ένα γενικό σχέδιο και ότι η WDI έθεσε τέλος στις αντίθετες προς τον ανταγωνισμό ενέργειές της κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου.

Επί της υπάρξεως συνολικού σχεδίου

150 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή δεν μπορούσε να αρκεστεί, κατά την απόδειξη της υπάρξεως συνολικού σχεδίου, στην επισήμανση ότι τα διάφορα στοιχεία της παραβάσεως αφορούσαν τον ίδιο οικονομικό κλάδο, χωρίς να επισημάνει τον συμπληρωματικό χαρακτήρα των διαφόρων στοιχείων, για παράδειγμα την ύπαρξη συμφωνίας πλαισίου. Η Επιτροπή δεν μπορούσε, σχετικώς, να στηριχθεί στην ύπαρξη κοινών μετεχόντων. Αντιθέτως, εσφαλμένως δεν έλαβε υπόψη της το γεγονός ότι η γεωγραφική εμβέλεια των αποφάσεων που ελήφθησαν σχετικά με τα ποσοστά αφορούσε τις εθνικές αγορές στο πλαίσιο της ομάδας Ζυρίχης και το σύνολο της ευρωπαϊκής αγοράς στο πλαίσιο της ομάδας Ευρώπης. Επίσης, οι μέθοδοι συντονισμού ήταν διαφορετικές, δεδομένου ότι οι διευθυντές πωλήσεων μετείχαν στις συναντήσεις της ομάδας Ευρώπης ενώ μόνο διευθυντικά στελέχη μετείχαν στις συναντήσεις της ομάδας Ζυρίχης. Εξάλλου, στο πλαίσιο της ομάδας Ευρώπης χρησιμοποιήθηκαν εθνικοί συντονιστές, ενώ η ομάδα Ζυρίχης λειτουργούσε με ενιαίο κεντρικό γραφείο κοινοποιήσεων.

151 Εντούτοις, κανένα από τα επιχειρήματα αυτά δεν δύναται να κλονίσει την απόδειξη στην οποία καταλήγει η προσβαλλόμενη απόφαση.

152 Πράγματι, όπως επισήμανε η Επιτροπή, η σύμπραξη για την οποία επιβάλλονται κυρώσεις με την προσβαλλόμενη απόφαση αποτελούσε σύνολο συμφωνιών που συνήφθησαν σε διαδοχικά χρονικά διαστήματα τόσο σε τοπικό επίπεδο (εθνικό ή περιφερειακό) όσο και σε ευρωπαϊκό, κοινός σκοπός των οποίων ήταν η διασφάλιση ισορροπίας αντίθετης προς τον ανταγωνισμό στην ευρωπαϊκή αγορά APC, χαρακτηριζόμενη από διαρθρωτικό πλεόνασμα παραγωγής.

153 Εξάλλου, δεν αμφισβητείται ότι τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν προς επίτευξη αυτού του σκοπού, δηλαδή ο καθορισμός των τιμών, η χορήγηση ποσοστώσεων, η κατανομή των πελατών και η ανταλλαγή ευαίσθητων εμπορικών πληροφοριών αποτελούσαν κοινά στοιχεία της συμπράξεως. Τα κύρια μέλη της ομάδας Ζυρίχης και της ομάδας Ευρώπης, μεταξύ των οποίων και οι προσφεύγουσες,

ήταν οι ίδιες επιχειρήσεις. Η Επιτροπή υποστηρίζει, χωρίς αντίλογο επ' αυτού, ότι τις επιχειρήσεις αυτές εκπροσωπούσαν στις περισσότερες περιπτώσεις τα ίδια φυσικά πρόσωπα αρχικώς στο πλαίσιο της ομάδας Ζυρίχης και ακολούθως στο πλαίσιο της ομάδας Ευρώπης.

- 154 Επίσης, μηχανισμοί συντονισμού μεταξύ της ομάδας Ζυρίχης, στη συνέχεια δε της ομάδας Ευρώπης, αφενός, και οι εθνικές και περιφερειακές συνεννοήσεις (συμφωνίες του Νότου, ομάδα Ιταλίας και ομάδα Ισπανίας) αφετέρου, μολονότι δεν ήταν απολύτως όμοιοι, εντούτοις τέθηκαν σε λειτουργία σε όλες τις περιπτώσεις. Πράγματι, αφενός, δεν αμφισβητείται ότι οι ιταλικές επιχειρήσεις παραγωγής μετείχαν άμεσα στην ομάδα Ζυρίχης, ενώ τον συντονισμό μεταξύ της ομάδας της Ευρώπης και της ομάδας Ιταλίας τον είχε αναλάβει η Tréfileurope. Αφετέρου, ο συντονισμός μεταξύ της ομάδας Ισπανίας και της ομάδας Ευρώπης διασφαλίστηκε με την ενσωμάτωση της Emesa και της Tycsa στην ομάδα Ευρώπης.
- 155 Οι διαπιστώσεις αυτές, στις οποίες καταλήγει η Επιτροπή στην προσβαλλόμενη απόφαση και τις οποίες δεν αμφισβήτησαν οι προσφεύγουσες, δικαιολογούν το συμπέρασμα περί ενιαίου χαρακτήρα μιας παραβάσεως αποτελούμενης από περισσότερα στοιχεία κατά την έννοια της νομολογίας που παρατέθηκε στη σκέψη 146 ανωτέρω.
- 156 Όσον αφορά τις διαφορές μεταξύ της ομάδας Ζυρίχης και της ομάδας Ευρώπης, τις οποίες επικαλούνται οι προσφεύγουσες και οι οποίες, άλλωστε, επισημαίνονται και στην προσβαλλόμενη απόφαση, παρατηρείται ότι όχι μόνο δεν αποκλείουν τη διαπίστωση ενιαίας παραβάσεως, αλλά αντιθέτως εκφράζουν τη βούληση για την εξεύρεση ακόμη πιο αποτελεσματικών μέσων προς επίτευξη του ίδιου σκοπού με εκείνον που επιδίωκαν όλοι οι μετέχοντες στις διάφορες συνεννοήσεις της συμπράξεως, δηλαδή στον περιορισμό των αποτελεσμάτων του ανταγωνισμού στο πλαίσιο μιας αγοράς χαρακτηριζόμενης από διαρθρωτικό πλεόνασμα παραγωγής, ιδίως μέσω συμφωνιών σχετικών με τις τιμές, τις ποσοτώσεις παραγωγής και την κατανομή των κυριοτέρων πελατών.
- 157 Η διαπίστωση αυτή εξηγεί την εκ πρώτης όψεως αντίφαση που επισημαίνουν οι προσφεύγουσες μεταξύ των αιτιολογικών σκέψεων 186 και 629 της προσβαλλομένης αποφάσεως. Πράγματι, μολονότι αποδείχθηκε ο ενιαίος χαρακτήρας του γενικού σκοπού που επιδίωκε η σύμπραξη στις διάφορες διαδοχικές συνιστώσες της, κάθε μία από τις συμφωνίες, το σύνολο των οποίων συνιστά ενιαία παράβαση, χαρακτηριζόταν από τη γεωγραφική της διάσταση, περιορισμένη ή ευρύτερη, καθώς και από τις μεθόδους που χρησιμοποιήθηκαν προς παρακολούθηση της τηρήσεως των συμφωνηθέντων, τα οποία παρέμειναν ίδια και αφορούσαν τις τιμές, τις ποσοτώσεις παραδόσεων, την κατανομή των πελατών και την ανταλλαγή ευαίσθητων εμπορικών πληροφοριών.
- 158 Συνεπώς, οι διαφορές λειτουργίας μεταξύ των δύο διαδοχικών φάσεων των πανευρωπαϊκών συνεννοήσεων δεν αποκλείουν την αναγνώριση της υπάρξεως ενός συνολικού σχεδίου, χαρακτηριζόμενου από την ταυτότητα του αντίθετου προς τον ανταγωνισμό αντικειμένου, στο οποίο μετείχαν διαδοχικώς η ομάδα Ζυρίχης και η ομάδα Ευρώπης (βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 141 ανωτέρω, EU:C:2004:6, σκέψη 258 της 21ης Σεπτεμβρίου 2006, Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied κατά Επιτροπής, C-105/04 P, Συλλογή, EU:C:2006:592, σκέψη 110, και Trelleborg Industrie και Trelleborg κατά Επιτροπής, σκέψη 146 ανωτέρω, EU:T:2013:259, σκέψη 60 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

Επί των συνεπειών των επιχειρημάτων των προσφευγουσών των σχετικών με τη διακοπή της συμπράξεως επί του χαρακτηρισμού της παραβάσεως και επί της παραγραφής

- 159 Οι προσφεύγουσες υποστήριξαν, στα δικόγρατά τους, ότι κατόπιν σοβαρών διαφωνιών στο πλαίσιο της ομάδας Ζυρίχης ήδη από το έτος 1995, η ομάδα αυτή σταμάτησε να λειτουργεί πριν υπάρξει η ομάδα Ευρώπης. Συνεπώς, υπήρξε διακοπή, κατά τη διάρκεια περιόδου ενός έτους και τεσσάρων μηνών, στη λειτουργία της συμπράξεως, στοιχείο που δεν επιτρέπει να θεωρηθούν η ομάδα Ζυρίχης και η ομάδα Ευρώπης ως διακριτά στοιχεία μιας ενιαίας παραβάσεως.
- 160 Χωρίς να απαιτείται σχετικώς να ληφθεί υπόψη ότι, στην απάντησή τους επί της ανακοινώσεως των αιτιάσεων και κατά την προφορική διαδικασία, οι προσφεύγουσες αναγνώρισαν ότι οι περιφερειακές και εθνικές συνεννοήσεις δεν διακόπηκαν κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, πρέπει να υπομνησθεί ότι, για τους λόγους που εκτέθηκαν στις σκέψεις 152 έως 158 ανωτέρω, η κοινότητα των επιδιωκομένων σκοπών και των μέσων που τέθηκαν σε εφαρμογή στο πλαίσιο κάθε μιας από τις αντίθετες προς τον ανταγωνισμό συμφωνίες που εντόπισε η Επιτροπή, καθώς και, κατά μείζονα λόγο στην περίπτωση της ομάδας Ζυρίχης και της ομάδας Ευρώπης, η συμμετοχή των ίδιων κύριων εταιριών παραγωγής δικαιολογούν τον χαρακτηρισμό περί συνολικού σχεδίου, κατά την έννοια της νομολογίας που εκτέθηκε στις σκέψεις 141 έως 147 ανωτέρω, στο οποίο διαδοχικώς έλαβαν μέρος οι δύο αυτές ομάδες.
- 161 Οι προσφεύγουσες δεν αμφισβητούν ότι μετείχαν στην ομάδα Ζυρίχης μέχρι τις 9 Ιανουαρίου 1996 και δέχονται ότι μετείχαν στην ομάδα Ευρώπης από τις 12 Μαΐου 1997. Συνεπώς, ακόμα και αν υποθεθεί ότι η μεταβατική περίοδος συνιστά διακοπή της λειτουργίας της συμπράξεως ή μόνον μία περίοδο διακοπής κάθε παραβατικής δραστηριότητας εκ μέρους των προσφευγουσών, ορθώς, λαμβανομένης υπόψη της συνέχειας των σκοπών και των μέσων που διαπιστώθηκε ανωτέρω, κρίθηκαν υπεύθυνες για συμμετοχή σε ενιαία παράβαση. Εξάλλου, δεδομένου ότι η μεταβατική περίοδος ήταν μικρότερη των πέντε ετών που προβλέπει το άρθρο 25, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 1/2003, η ενιαία παράβαση στην οποία μετείχαν οι προσφεύγουσες πρέπει ακόμη περισσότερο, αν γίνει δεκτό ότι η περίοδος αυτή συνιστά διακοπή, να θεωρηθεί ως επαναλαμβανόμενη αντί για διαρκής (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση Trelleborg Industrie και Trelleborg κατά Επιτροπής, σκέψη 146 ανωτέρω, EU:T:2013:259, σκέψεις 70 έως 95 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 162 Συνεπώς, ο πρώτος λόγος ακυρώσεως, καθόσον αναφέρεται στην παραγραφή της προγενέστερης της 12ης Μαΐου 1996 περιόδου, πρέπει συνολικώς να απορριφθεί, ασχέτως αν η μεταβατική περίοδος συνιστά ή μη διακοπή της παραβάσεως.
- 163 Πάντως, αν ευσταθούσε το επιχείρημα των προσφευγουσών περί διακοπής της παραβάσεως κατά τη μεταβατική περίοδο, αυτές θα μπορούσαν να αποφύγουν τις κυρώσεις που αντιστοιχούν στην περίοδο της διακοπής (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση Trelleborg Industrie και Trelleborg κατά Επιτροπής, σκέψη 146 ανωτέρω, EU:T:2013:259, σκέψη 88). Επομένως, πρέπει να εξετασθεί η επιχειρηματολογία αυτή καθώς και, αρχικώς, τα επιχειρήματα περί διακοπής της συμπράξεως γενικώς και, στη συνέχεια, τα επιχειρήματα περί διακοπής της συμμετοχής των προσφευγουσών στη σύμπραξη.

2. Όσον αφορά το βάσιμο των επιχειρημάτων των προσφευγουσών των σχετικών με τη διακοπή της συμμετοχής τους στη σύμπραξη

- 164 Προκειμένου να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι αντίθετες προς τον ανταγωνισμό ενέργειες των μετεχουσών στην ομάδα Ζυρίχης εταιριών συνεχίστηκαν κατά τη μεταβατική περίοδο η Επιτροπή στηρίχθηκε, στην αιτιολογική σκέψη 613 της προσβαλλομένης αποφάσεως, επί των επιχειρημάτων που εκτέθηκαν στη σκέψη 136 ανωτέρω. Επίσης, στο παράρτημα 2 της προσβαλλομένης αποφάσεως γίνεται μνεία ένδεκα συναντήσεων στο πλαίσιο των οποίων έγινε ανταλλαγή πληροφοριών και διαμορφώθηκαν οι συμφωνίες περί των τιμών και της κατανομής των ποσοστώσεων. Οι προσφεύγουσες είχαν τη δυνατότητα να μελετήσουν τα αποδεικτικά έγγραφα τα οποία επικαλείται η

Επιτροπή στο παράρτημα 2, αρχικώς στα γραφεία της Επιτροπής κατόπιν της ανακοινώσεως των αιτιάσεων και, στη συνέχεια, στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου κατόπιν των εντολών που δόθηκαν πριν από την επ' ακροατηρίου συζήτηση, στην Επιτροπή.

- 165 Πρέπει να τονισθεί ότι, κατά την προφορική διαδικασία, οι προσφεύγουσες διευκρίνισαν ότι δεν αμφισβητούν ότι οι περιφερειακές συμφωνίες συνεχίστηκαν κατά τη μεταβατική περίοδο, αλλά υποστηρίζουν ότι η πανευρωπαϊκή πτυχή της συμπράξεως διακόπηκε μεταξύ του τέλους της ομάδας Ζυρίχης και της ενάρξεως της ομάδας Ευρώπης.

α) Υπόμνηση των αρχών περί του βάρους και του τρόπου αποδείξεως

- 166 Κατά πάγια νομολογία περί του βάρους αποδείξεως, αφενός, απόκειται στον διάδικο ή στην αρχή που προβάλλει παραβίαση του δικαίου του ανταγωνισμού να προσκομίσει τις σχετικές αποδείξεις αποδεικνύοντας, επαρκώς από νομικής απόψεως, τα στοιχειοθετούντα την παράβαση πραγματικά περιστατικά και, αφετέρου, απόκειται στην επιχείρηση που προβάλλει αμυντικό ισχυρισμό κατά της διαπιστώσεως παραβάσεως να προσκομίσει την απόδειξη ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής αυτού του αμυντικού ισχυρισμού ώστε να υποχρεωθεί η εν λόγω αρχή να αναζητήσει άλλα αποδεικτικά στοιχεία (απόφαση της 16ης Νοεμβρίου 2006, *Peróxidos Orgánicos* κατά Επιτροπής, T-120/04, Συλλογή, EU:T:2006:350, σκέψη 50· βλ., επίσης, υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 17ης Δεκεμβρίου 1998, *Baustahlgewebe* κατά Επιτροπής, C-185/95 P, Συλλογή, EU:C:1998:608, σκέψη 58, και *Aalborg Portland* κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 141 ανωτέρω, EU:C:2004:6, σκέψη 78). Η διάρκεια της παραβάσεως αποτελεί εγγενές στοιχείο της κατά το άρθρο 101, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ παραβάσεως, το βάρος αποδείξεως του οποίου φέρει, κατ' αρχήν, η Επιτροπή (αποφάσεις της 7ης Ιουλίου 1994, *Dunlop Slazenger* κατά Επιτροπής, T-43/92, Συλλογή, EU:T:1994:79, σκέψη 79, και *Peróxidos Orgánicos* κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, EU:T:2006:350, σκέψη 51).
- 167 Η εν λόγω κατανομή του βάρους αποδείξεως δύναται, εντούτοις, να διαφοροποιηθεί στην περίπτωση κατά την οποία τα πραγματικά στοιχεία που επικαλείται ένας διάδικος είναι ικανά να υποχρεώσουν τον έτερο διάδικο να παράσχει εξήγηση ή αιτιολογία, αν δε δεν το πράξει να μπορεί να συναχθεί ότι η απόδειξη έχει συντελεστεί (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση *Aalborg Portland* κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 141 ανωτέρω, EU:C:2004:6, σκέψη 79, και απόφαση *Peróxidos Orgánicos* κατά Επιτροπής, σκέψη 166 ανωτέρω, EU:T:2006:350, σκέψη 53).
- 168 Όσον αφορά τα αποδεικτικά στοιχεία που μπορούν να ληφθούν υπόψη από την Επιτροπή, η αρχή που ισχύει στο δίκαιο του ανταγωνισμού είναι αυτή της ελεύθερης εκτιμήσεως των αποδείξεων (αποφάσεις της 25ης Ιανουαρίου 2007, *Dalmine* κατά Επιτροπής, C-407/04 P, Συλλογή, EU:C:2007:53, σκέψη 63, και της 8ης Ιουλίου 2004, *JFE Engineering* κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-67/00, T-68/00, T-71/00 και T-78/00, Συλλογή, EU:T:2004:221, σκέψη 273). Δεδομένου ότι η απαγόρευση συμμετοχής σε πρακτικές και συμφωνίες που θίγουν τον ανταγωνισμό, καθώς και οι κυρώσεις που η παράβαση της απαγορεύσεως αυτής επισύρει είναι ευρέως γνωστές, είναι πράγματι σύνηθες οι δραστηριότητες που οι εν λόγω συμφωνίες και πρακτικές συνεπάγονται να ασκούνται κατά τρόπο συγκεκριμένο, οι συναντήσεις να διεξάγονται μυστικώς, κατά το πλείστον σε τρίτες χώρες, και ο αριθμός των συναφών με αυτές εγγράφων να περιορίζεται στο ελάχιστο. Ακόμη και όταν η Επιτροπή ανακαλύπτει στοιχεία τα οποία πιστοποιούν κατά τρόπο σαφή παράνομες επαφές μεταξύ επιχειρήσεων, όπως είναι τα πρακτικά συναντήσεως, τα στοιχεία αυτά είναι κατά κανόνα αποσπασματικά και διάσπαρτα, με αποτέλεσμα να είναι συχνά αναγκαία η ανασύνθεση ορισμένων λεπτομερειών διά επαγωγικών συλλογισμών. Στην πλειονότητα των περιπτώσεων, η ύπαρξη πρακτικής ή συμφωνίας θίγουσας τον ανταγωνισμό πρέπει να συναχθεί από ορισμένο αριθμό συμπτώσεων και ενδείξεων οι οποίες, ομού θεωρούμενες και ελλείψει άλλης εύλογης εξηγήσεως, δύναται να αποτελέσουν απόδειξη περί παραβάσεως των κανόνων του ανταγωνισμού (απόφαση *Aalborg Portland* κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 141 ανωτέρω, EU:C:2004:6, σκέψεις 55 έως 57). Τέτοιου είδους ενδείξεις και συμπτώσεις καθιστούν δυνατή την αποκάλυψη όχι μόνον της υπάρξεως αντίθετων προς τους κανόνες του ανταγωνισμού μορφών συμπεριφοράς ή συμφωνιών, αλλά και της διάρκειας μιας αντίθετης προς τους

κανόνες του ανταγωνισμού συνεχούς συμπεριφοράς, καθώς και του χρονικού διαστήματος εφαρμογής συμφωνίας συνομολογηθείσας κατά παράβαση των κανόνων του δικαίου του ανταγωνισμού (απόφαση της 21ης Σεπτεμβρίου 2006, Technische Unie κατά Επιτροπής, C-113/04 P, Συλλογή, EU:C:2006:593, σκέψη 166).

169 Προς στήριξη της εδραίας πεποιθήσεώς της περί της υπάρξεως παραβάσεως, η Επιτροπή οφείλει να επικαλείται ακριβή και συγκλίνοντα αποδεικτικά στοιχεία (βλ. αποφάσεις της 6ης Ιουλίου 2000, Volkswagen κατά Επιτροπής, T-62/98, Συλλογή, EU:T:2000:180, σκέψεις 43 και 72 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, και της 25ης Οκτωβρίου 2005, Groupe Danone κατά Επιτροπής, T-38/02, Συλλογή, EU:T:2005:367, σκέψη 217). Εντούτοις, δεν απαιτείται κατ' ανάγκη να πληροί έκαστο των προσκομιζόμενων από την Επιτροπή αποδεικτικών στοιχείων τα εν λόγω κριτήρια ως προς ένα έκαστο των στοιχείων της παραβάσεως. Αρκεί, πράγματι, η δέσμη ενδείξεων που επικαλείται το θεσμικό όργανο, σφαιρικός εκτιμώμενη, να ανταποκρίνεται στην απαίτηση αυτή (αποφάσεις JFE Engineering κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 168 ανωτέρω, EU:T:2004:221, σκέψη 180, και Groupe Danone κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, EU:T:2005:367, σκέψη 218· βλ. επίσης, υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 20ής Απριλίου 1999, Limburgse Vinyl Maatschappij κ.λπ. κατά Επιτροπής, γνωστή ως «PVC II», T-305/94 έως T-307/94, T-313/94 έως T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 και T-335/94, Συλλογή, EU:T:1999:80, σκέψεις 768 έως 778). Όσον αφορά τη διάρκεια της παραβάσεως, η νομολογία απαιτεί, ελλείψει στοιχείων ικανών να αποδείξουν άμεσα τη διάρκεια παραβάσεως, να στηρίζεται η Επιτροπή, τουλάχιστον, σε αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με πραγματικά περιστατικά χωρίς μεγάλη χρονική απόσταση μεταξύ τους, ώστε να μπορεί λογικά να γίνει δεκτό ότι η παράβαση συνεχίστηκε αδιάλειπτα μεταξύ δύο συγκεκριμένων ημερομηνιών (αποφάσεις Technische Unie κατά Επιτροπής, σκέψη 168 ανωτέρω, EU:C:2006:593, σκέψη 169· Dunlop Slazenger κατά Επιτροπής, σκέψη 166 ανωτέρω, EU:T:1994:79, σκέψη 79, και Peróxidos Orgánicos κατά Επιτροπής, σκέψη 166 ανωτέρω, EU:T:2006:350, σκέψη 51).

170 Όσον αφορά την αποδεικτική αξία που πρέπει να αποδοθεί στα διάφορα αποδεικτικά στοιχεία, πρέπει να τονισθεί ότι το μόνο πρόσφορο κριτήριο για την εκτίμηση ελεύθερα προσκομισθέντων αποδεικτικών στοιχείων είναι η αξιοπιστία τους (απόφαση Dalmine κατά Επιτροπής, σκέψη 168 ανωτέρω, EU:C:2007:53, σκέψη 63· βλ., επίσης, αποφάσεις της 8ης Ιουλίου 2004, Mannesmannröhren-Werke κατά Επιτροπής, T-44/00, Συλλογή, EU:T:2004:218, σκέψη 84 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, και JFE Engineering κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 168 ανωτέρω, EU:T:2004:221, σκέψη 273). Σύμφωνα με τους γενικώς εφαρμοστέους στο πεδίο των αποδείξεων κανόνες, η αξιοπιστία και, συνεπώς, η αποδεικτική αξία ενός εγγράφου εξαρτάται από την προέλευσή του, τις περιστάσεις υπό τις οποίες συνετάχθη, τον αποδέκτη του και το περιεχόμενό του (απόφαση της 15ης Μαρτίου 2000, Cimenteries CBR κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-25/95, T-26/95, T-30/95 έως T-32/95, T-34/95 έως T-39/95, T-42/95 έως T-46/95, T-48/95, T-50/95 έως T-65/95, T-68/95 έως T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 και T-104/95, Συλλογή, EU:T:2000:77, σκέψη 1053· προτάσεις του δικαστή B. Vesterdorf ασκούντος καθήκοντα γενικού εισαγγελέα στην υπόθεση Rhône-Poulenc κατά Επιτροπής, T-1/89, Συλλογή, EU:T:1991:38). Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να αποδίδεται στο γεγονός ότι το έγγραφο συνετάχθη σε άμεση συνάφεια με τα πραγματικά περιστατικά (απόφαση της 11ης Μαρτίου 1999, Ensidesa κατά Επιτροπής, T-157/94, Συλλογή, EU:T:1999:54, σκέψη 312) ή από έχοντα ίδια γνώση των περιστατικών (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση JFE Engineering κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 168 ανωτέρω, EU:T:2004:221, σκέψη 207). Τα έγγραφα από τα οποία προκύπτει ότι πραγματοποιήθηκαν επαφές μεταξύ διαφόρων επιχειρήσεων και ότι οι επιχειρήσεις αυτές επιδίωξαν συγκεκριμένα τον σκοπό της εκ των προτέρων εξαλείψεως της αβεβαιότητας που σχετίζεται με τη μελλοντική συμπεριφορά των ανταγωνιστών τους αποδεικνύουν επαρκώς κατά νόμον την ύπαρξη εναρμονισμένης πρακτικής (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 1975, Suiker Unie κ.λπ. κατά Επιτροπής, 40/73 έως 48/73, 50/73, 54/73 έως 56/73, 111/73, 113/73 και 114/73, Συλλογή, EU:C:1975:174, σκέψεις 175 και 179). Εξάλλου, δηλώσεις αντίθετες προς τα συμφέροντα του δηλούντος πρέπει, κατ' αρχήν, να θεωρούνται ως ιδιαίτερος αξιόπιστος αποδεικτικός στοιχείο (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση JFE Engineering κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 168 ανωτέρω, EU:T:2004:221, σκέψεις 207, 211 και 212).

- 171 Επίσης, έχει παγίως κριθεί ότι η κοινοποίηση στοιχείων προς ανταγωνιστές με σκοπό την προετοιμασία αντίθετης προς τον ανταγωνισμό συμφωνίας αρκεί να αποδείξει την ύπαρξη εναρμονισμένης πρακτικής κατά την έννοια του άρθρου 101 ΣΛΕΕ (αποφάσεις της 5ης Δεκεμβρίου 2013, Solvay κατά Επιτροπής, C-455/11 P, EU:C:2013:796, σκέψη 40· της 6ης Απριλίου 1995, Trefilunion κατά Επιτροπής, T-148/89, Συλλογή, EU:T:1995:68, σκέψη 82, και της 8ης Ιουλίου 2008, BPB κατά Επιτροπής, T-53/03, Συλλογή, EU:T:2008:254, σκέψη 178).
- 172 Τέλος, πρέπει να τονισθεί ότι ο ρόλος του δικαστή που επιλαμβάνεται προσφυγής ακυρώσεως κατά αποφάσεως της Επιτροπής με την οποία διαπιστώνεται η ύπαρξη παραβάσεως των κανόνων ανταγωνισμού και επιβάλλονται πρόστιμα στους αποδέκτες της συνίσταται στην εκτίμηση του αν τα αποδεικτικά στοιχεία που επικαλείται η Επιτροπή με την απόφασή της αρκούν προς απόδειξη της υπάρξεως της παραβάσεως (απόφαση JFE Engineering κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 168 ανωτέρω, EU:T:2004:221, σκέψεις 174 και 175· βλ. επίσης, υπ' αυτή την έννοια, απόφαση PVC II, σκέψη 169 ανωτέρω, EU:T:1999:80, σκέψη 891). Ενδεχόμενη αμφιβολία του δικαστή πρέπει να αποβαίνει υπέρ των αποδεκτών της αποφάσεως και, συνεπώς, ο δικαστής δεν δύναται να αποφανθεί ότι η Επιτροπή απέδειξε επαρκώς κατά νόμον την ύπαρξη της επίδικης παραβάσεως, αν διατηρεί αμφιβολίες ως προς το ζήτημα αυτό (αποφάσεις JFE Engineering κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 168 ανωτέρω, EU:T:2004:221, σκέψη 177, και Groupe Danone κατά Επιτροπής, σκέψη 169 ανωτέρω, EU:T:2005:367, σκέψη 215). Συγκεκριμένα, στην περίπτωση αυτή, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η αρχή του τεκμηρίου της αθωότητας, όπως απορρέει ιδίως από το άρθρο 6, παράγραφος 2, της Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (στο εξής: ΕΣΔΑ), το οποίο καταλέγεται στα θεμελιώδη δικαιώματα που, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου και όπως, εξάλλου, επιβεβαιώνεται από το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, προστατεύονται στο πλαίσιο της έννομης τάξεως της Ένωσης. Λαμβανομένης υπόψη της φύσεως των εν προκειμένω παραβάσεων καθώς και της φύσεως και του βαθμού αυστηρότητας των προβλεπομένων κυρώσεων, έχει εφαρμογή η αρχή του τεκμηρίου αθωότητας, ιδίως επί διαδικασιών σχετικών με παραβιάσεις του δικαίου του ανταγωνισμού δυνάμενες να καταλήξουν στην επιβολή προστίμων ή χρηματικών ποινών (αποφάσεις της 8ης Ιουλίου 1999, Hüls κατά Επιτροπής, C-199/92 P, Συλλογή, EU:C:1999:358, σκέψεις 149 και 150· Montecatini κατά Επιτροπής, C-235/92 P, Συλλογή, EU:C:1999:362, σκέψεις 175 και 176, και Groupe Danone κατά Επιτροπής, σκέψη 169 ανωτέρω, EU:T:2005:367, σκέψη 216).

β) Επί των συναντήσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου και τη συνέχιση της παραβάσεως κατά την ίδια περίοδο

- 173 Η συνέχιση των συναντήσεων που είχαν ως αντικείμενο την ανταλλαγή πληροφοριών, τον καθορισμό τιμών και τη χορήγηση ποσοτώσεων θεωρείται αποδειχθείσα στην προσβαλλόμενη απόφαση, το δε παράρτημα 2 της προσβαλλομένης αποφάσεως αναφέρεται σε ένδεκα συναντήσεις κατά τη διάρκεια των οποίων πραγματοποιήθηκε ανταλλαγή πληροφοριών και συνήφθησαν συμφωνίες περί τιμών και ποσοτώσεων. Οι προσφεύγουσες, αφού αναγνώρισαν στην απάντησή τους επί της ανακοινώσεως των αιτιάσεων ότι ορισμένοι άλλοι μετέχοντες στην ομάδα Ζυρίχης, ιδίως η DWK και η Tréfileurope France, συνέχισαν τις αντίθετες προς τον ανταγωνισμό ενέργειές τους κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, δεν διατυπώνουν καμία συγκεκριμένη επίκριση αναφορικά με τις εν λόγω συναντήσεις, αλλά περιορίζονται να υποστηρίξουν ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που προβάλλει η Επιτροπή δεν αρκούν να αποδείξουν τη συνέχιση της παραβάσεως κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου.
- 174 Πρέπει, σχετικώς, να υπομνησθεί ότι δεν είναι ασυνήθιστο, λόγω των συμφυών με το είδος αυτό των συμφωνιών συγκρούσεων συμφερόντων, σύμπραξη διαρκούσα επί μακρά περίοδο να εξελιχθεί τόσον όσον αφορά την ταυτότητα των συμμετεχόντων όσο και τις μορφές ή την ένταση της συμπράξεώς τους.

- 175 Στην προσβαλλόμενη απόφαση (αιτιολογική σκέψη 613), προκειμένου να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι αντίθετες προς τον ανταγωνισμό ενέργειες των παλαιών μελών της ομάδας Ζυρίχης συνεχίστηκαν κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, η Επιτροπή έλαβε υπόψη της έξι συναντήσεις.
- 176 Πρώτον, κατά την Επιτροπή, μία συνάντηση πραγματοποιήθηκε στο Παρίσι (Γαλλία) την 1η Μαρτίου 1996. Κατά τη συνάντηση αυτή συζητήθηκαν θέματα που αφορούσαν τις ποσοτώσεις και τις τιμές στην Ευρώπη.
- 177 Πράγματι, όπως προκύπτει από την αίτηση επιείκειας που υπέβαλε η ITC, στην οποία η εν λόγω επιχείρηση αναφέρεται στα πρακτικά συναντήσεως που συντάχθηκαν στις 12 Μαρτίου 1996, δηλαδή λίγο μετά τη διεξαγωγή της συναντήσεως αυτής, ότι κατά την ημερομηνία αυτή πραγματοποιήθηκε συνάντηση στο Παρίσι μεταξύ των εκπροσώπων της ITC, της Tycsa, της Tréfileurope, της DWK, της Redaelli, της Nedri και της WDI. Κατά την αίτηση επιείκειας της ITC, τα θέματα που συζητήθηκαν στο πλαίσιο της συναντήσεως αυτής αφορούσαν τις τιμές και τις ποσοτώσεις στην Ευρώπη καθώς και τα αποθέματα των επιχειρήσεων που έλαβαν μέρος στη συνάντηση. Όπως προκύπτει από την εκτεθείσα στη σκέψη 170 ανωτέρω νομολογία, η δήλωση αυτή της ITC, η οποία είναι αυτοενοχοποιητική και στηρίζεται σε πρακτικά σύγχρονα των εκτιθέμενων περιστατικών, έχει υψηλή αποδεικτική αξία. Οι προσφεύγουσες δεν προέβαλαν κανένα αποδεικτικό στοιχείο περί του αντιθέτου, η δε ανακρίβεια των πληροφοριών αυτών δεν προκύπτει από κανένα στοιχείο της δικογραφίας που υποβλήθηκε στο Γενικό Δικαστήριο. Συνεπώς, πρέπει να θεωρηθούν ως αποδειχθέντα η διεξαγωγή της συναντήσεως αυτής, η ταυτότητα των συμμετεχόντων και τα συζητηθέντα θέματα.
- 178 Δεύτερον, κατά την Επιτροπή, μία συνάντηση πραγματοποιήθηκε στις 8 Οκτωβρίου 1996 στο Rosmalen (Κάτω Χώρες).
- 179 Τη συνάντηση αυτή επιβεβαιώνει η Nedri στην αίτηση επιείκειας που υπέβαλε στην Επιτροπή. Κατά τη Nedri, εκτός από την ίδια, στη συνάντηση αυτή παρέστησαν εκπρόσωποι της DWK, της Fontaine Union και της WDI, τα δε θέματα που συζητήθηκαν αφορούσαν την ολλανδική αγορά. Η αυτοενοχοποιητική αυτή δήλωση δεν αμφισβητήθηκε από κανένα αντίθετο αποδεικτικό στοιχείο υποβληθέν από τις προσφεύγουσες ούτε από κάποιο έγγραφο της δικογραφίας. Συνεπώς, πρέπει να θεωρηθεί ως αποδειχθείσα η συνάντηση αυτή, καθώς και η ταυτότητα των συμμετεχόντων και το θέμα που συζητήθηκε.
- 180 Τρίτον, η Επιτροπή αναφέρεται σε συνάντηση πραγματοποιηθείσα στις 4 Νοεμβρίου 1996 στο Düsseldorf.
- 181 Σχετικώς, από την αίτηση επιείκειας που υπέβαλε η Nedri προκύπτει ότι οι μετέχοντες στη συνάντηση αυτή ήταν οι ίδιοι με εκείνους που είχαν μετάσχει σε συνάντηση οργανωθείσα στην ίδια αυτή πόλη στις 8 Ιανουαρίου 1996 και ότι το αντικείμενο των δύο αυτών συναντήσεων ήταν το ίδιο. Από την εν λόγω αίτηση επιείκειας προκύπτει ότι η πρώτη συνάντηση, στην οποία είχαν λάβει μέρος οι DWK, Nedri, Tréfileurope, Tycsa καθώς και η WDI, είχε ως θέμα την κατάσταση που διαμορφώθηκε από τις δυσκολίες που ανέκυψαν από τον Μάιο 1995 ως προς την εφαρμογή των συμφωνιών αγοράς που είχαν συναφθεί στο πλαίσιο της ομάδας Ζυρίχης. Αντιθέτως, από την αίτηση επιείκειας της Nedri δεν προκύπτει το μόνο αποδεικτικό στοιχείο που επικαλέστηκε σχετικώς η Επιτροπή, ότι δηλαδή η συνάντηση της 4ης Νοεμβρίου είχε επίσης ως θέμα, όπως αναφέρεται στην προσβαλλόμενη απόφαση, την κατάσταση της αγοράς στις Κάτω Χώρες.
- 182 Τέταρτον, η Επιτροπή αναφέρεται σε συνάντηση, πραγματοποιηθείσα στις 4 Δεκεμβρίου 1996 στις Βρυξέλλες (Βέλγιο), με θέμα ένα «νέο σύστημα ποσοτώσεων».

- 183 Η Nedri, στην αίτησή της επιείκειας, ανέφερε, σχετικά με τη συνάντηση αυτή, ότι πραγματοποιήθηκε μεταξύ της ίδιας, της Emesa, της DWK, της Tréfileurope, της Tycsa καθώς και της WDI. Κατά τη Nedri, το θέμα της συναντήσεως αυτής ήταν η συζήτηση και η καθιέρωση νέου πανευρωπαϊκού συστήματος ποσοστώσεων. Πάντως, οι συζητήσεις αυτές δεν κατέληξαν. Οι αυτοενοχοποιητικές αυτές δηλώσεις δεν προσκρούουν σε κανένα αντίθετο αποδεικτικό στοιχείο.
- 184 Πέμπτον, η Επιτροπή παραπέμπει, στην προσβαλλόμενη απόφαση, σε συνάντηση πραγματοποιηθείσα στις 3 Απριλίου 1997 στο Παρίσι με θέμα ένα «νέο σύστημα ποσοστώσεων».
- 185 Πράγματι, από την αίτηση επιείκειας που υπέβαλε η DWK προκύπτει ότι η συνάντηση αυτή πραγματοποιήθηκε κατόπιν πρωτοβουλίας της Nedri και της Tréfileurope. Στη συνάντηση αυτή έλαβαν μέρος οι τρεις αυτές επιχειρήσεις καθώς και η Tycsa, η Emesa και η WDI. Στο πλαίσιο της συναντήσεως αυτής, κατά την DWK, συνεχίστηκαν οι συζητήσεις για την καθιέρωση νέου συστήματος ποσοστώσεων, χωρίς, πάντως, να καταλήξουν. Η DWK προσθέτει ότι, κατά τη συνάντηση αυτή, αλλά και κατόπιν, αντηλλάγησαν μεταξύ των μετεχόντων ευαίσθητες εμπορικές πληροφορίες. Στην απάντησή τους στην ανακοίνωση αιτιάσεων καθώς και στην απάντηση που έδωσαν σε γραπτό ερώτημα που τους υπέβαλε το Γενικό Δικαστήριο στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας, οι προσφεύγουσες επιβεβαίωσαν ότι παρέστησαν στη συνάντηση αυτή.
- 186 Έκτον, τέλος, η Επιτροπή αναφέρθηκε σε συνάντηση πραγματοποιηθείσα στις 9 Απριλίου 1997 στο Ντίσελντορφ, με θέμα, επίσης, ένα «νέο σύστημα ποσοστώσεων».
- 187 Τη συνάντηση αυτή επιβεβαιώνει η Nedri στην αίτησή της επιείκειας. Η Nedri επιβεβαιώνει, έτσι, ότι οι μετέχοντες στη συνάντηση της 3ης Απριλίου 1997 (βλ. σκέψεις 184 και 185 ανωτέρω) συνέχισαν τις συζητήσεις τους για την καθιέρωση νέου πανευρωπαϊκού συστήματος ποσοστώσεων, περιλαμβάνοντας τη Νορβηγία και την Ελβετία, αλλά αποκλείοντας το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία. Στην απάντησή τους στην ανακοίνωση αιτιάσεων καθώς και σε απάντηση που έδωσαν σε γραπτό ερώτημα που τους υπέβαλε το Γενικό Δικαστήριο στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας, οι προσφεύγουσες επιβεβαίωσαν ότι παρέστησαν στη συνάντηση αυτή.
- 188 Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι πρέπει να θεωρηθεί αποδεδειγμένο ότι, τουλάχιστον έξι φορές στη διάρκεια περιόδου ενός έτους και τεσσάρων μηνών, οι κυριότερες ευρωπαϊκές επιχειρήσεις παραγωγής, δηλαδή τα μέλη τόσο της ομάδας Ζυρίχης μέχρι τη διάλυση της ομάδας αυτής όσο και της ομάδας Ευρώπης από της συστάσεώς της, μεταξύ των οποίων οι προσφεύγουσες, πραγματοποίησαν συναντήσεις προς ανταλλαγή ευαίσθητων εμπορικών πληροφοριών και προς καθιέρωση νέου πανευρωπαϊκού και δεσμευτικού συστήματος ποσοστώσεων. Όπως προκύπτει από τη νομολογία (βλ. σκέψη 171 ανωτέρω), τέτοιες ενέργειες αρκούν για τη στοιχειοθέτηση παραβάσεως του άρθρου 101 ΣΛΕΕ. Συνεπώς, το επιχείρημα που αντλούν οι προσφεύγουσες από το γεγονός ότι οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις παραγωγής υιοθέτησαν αυτοτελή συμπεριφορά στην αγορά κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου δεν ανατρέπει το συμπέρασμα της Επιτροπής ότι η ενιαία παράβαση στην οποία έλαβαν μέρος συνεχίστηκε κατά τη μεταβατική περίοδο.
- 189 Επιπροσθέτως, αφενός, οι προσφεύγουσες δεν αμφισβητούν ότι κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου συνεχίστηκαν οι συναντήσεις των ομάδων Ιταλίας και Ισπανίας (βλ. παραρτήματα 3 και 4 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Όπως, όμως, διαπιστώθηκε στις σκέψεις 152 έως 154 ανωτέρω, οι περιφερειακές αυτές συμφωνίες εντάσσονται, λόγω της κοινότητας σκοπού και μέσων, καθώς και της υπάρξεως μηχανισμών για τον συντονισμό μεταξύ των διαφόρων συνιστωσών της συμπράξεως, σε ένα γενικό σχέδιο που δικαιολογεί τον χαρακτηρισμό της παραβάσεως ως ενιαίας. Εξάλλου, κατά την ίδια τη μεταβατική περίοδο, τα μέλη της ομάδας Ιταλίας έλαβαν μέρος σε συνάντηση της 1ης Μαρτίου 1996 (βλ. σκέψεις 176 και 177 ανωτέρω), μέλη δε της ομάδας Ισπανίας παραβρέθηκαν σε όλες τις συναντήσεις που θεωρούνται αποδειχθείσες, πλην εκείνης που πραγματοποιήθηκε στις 8 Οκτωβρίου 1996 στο Rosmalen. Για τον πρόσθετο αυτό λόγο, η Επιτροπή ορθώς έκρινε, στην προσβαλλόμενη απόφαση, ότι η ενιαία παράβαση δεν διακόπηκε.

190 Αφετέρου, ορθώς η Επιτροπή υποστήριξε ότι η συνέχιση των αποτελεσμάτων των συμφωνιών που συνήφθησαν μεταξύ των παραγωγών APC και των πελατών τους κατά την εποχή της λειτουργίας της ομάδας Ζυρίχης αρκεί να αποδείξει ότι η παράβαση συνεχίστηκε μετά τη διάλυση αυτής της ομάδας. Σχετικώς, το επιχείρημα που αντλούν οι προσφεύγουσες από το γεγονός ότι οι συμβάσεις αυτές αποτέλεσαν αντικείμενο διαπραγματεύσεων σε διαφορετικές ημερομηνίες κατά τη διάρκεια του έτους και από το γεγονός ότι ορισμένες από τις συμβάσεις αυτές έληξαν στις αρχές του έτους 1996 δεν ανατρέπεται την ανάλυση της Επιτροπής, δεδομένου ότι οι προσφεύγουσες ούτε απέδειξαν αλλά ούτε και υποστήριξαν ότι λίγο πριν τη διάλυση της ομάδας Ζυρίχης δεν συνήφθη καμία σύμβαση.

191 Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι ορθώς η Επιτροπή έκρινε ότι η σύμπραξη της οποίας την ύπαρξη διαπίστωσε στην προσβαλλόμενη απόφαση δεν διακόπηκε κατά τη μεταβατική περίοδο και ότι, κατά συνέπεια, αποτελεί ενιαία και διαρκή παράβαση του άρθρου 101 ΣΛΕΕ.

192 Επομένως, επιβάλλεται, στη συνέχεια, να εξεταστεί το επιχείρημα των προσφευγουσών ότι, τουλάχιστον, δεν προέβησαν σε καμία παραβατική ενέργεια κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου.

γ) Επί της προβαλλόμενης διακοπής της συμμετοχής των προσφευγουσών στην παράβαση

193 Όσον αφορά τη συμμετοχή της WDI σε αντίθετες προς τον ανταγωνισμό ενέργειες κατά τη μεταβατική περίοδο, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν, πρώτον, ότι η WDI αποστασιοποιήθηκε, κατά την έννοια της νομολογίας, στο πλαίσιο της συνάντησεως της 9ης Ιανουαρίου 1996 και ότι, δεύτερον, η Επιτροπή δεν μπόρεσε να αποδείξει τη συμμετοχή της σε αντίθετες προς τον ανταγωνισμό ενέργειες κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής.

Επί της προβαλλόμενης αποστασιοποιήσεως

– Υπόμνηση των εφαρμοστέων επί της αποστασιοποιήσεως αρχών

194 Υπενθυμίζεται ότι, κατά τη νομολογία, για να απαλλαγεί της ευθύνης, η επιχείρηση πρέπει να αποστασιοποιηθεί σαφώς και κατηγορηματικώς από τη σύμπραξη, ώστε οι λοιποί συμμετέχοντες να έχουν επίγνωση του γεγονότος ότι αυτή δεν επιδιώκει πλέον τους γενικούς σκοπούς της συμπράξεως. Εξάλλου, το βάρος αποδείξεως της αποστασιοποιήσεως αυτής φέρει η επιχείρηση που την επικαλείται (αποφάσεις της 27ης Σεπτεμβρίου 2006, GlaxoSmithKline Services κατά Επιτροπής, T-168/01, Συλλογή, EU:T:2006:265, σκέψη 86, και της 3ης Μαρτίου 2011, Siemens κατά Επιτροπής, T-110/07, Συλλογή, EU:T:2011:68, σκέψη 176· βλ. επίσης, υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 6ης Ιανουαρίου 2004, BAI και Επιτροπή κατά Bayer, C-2/01 P και C-3/01 P, Συλλογή, EU:C:2004:2, σκέψη 63, και Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 141 ανωτέρω, EU:C:2004:6, σκέψεις 81 έως 84).

– Επί του βασίμου του επιχειρήματος των προσφευγουσών

195 Οι προσφεύγουσες θεωρούν ότι η WDI αποστασιοποιήθηκε εγκύρως από τη σύμπραξη κατά την έννοια της νομολογίας, δεδομένου ότι ο εκπρόσωπός της στη συνάντηση της 9ης Ιανουαρίου 1996 δήλωσε:

«Η ομάδα δεν έχει πλέον κανένα νόημα για μας.»

196 Πρέπει εξαρχής να τονιστεί ότι το αληθές της δηλώσεως αυτής, την οποία, εξάλλου, δεν αμφισβητεί η Επιτροπή, επιβεβαιώνεται από την Emesa, από της οποίας το τετράδιο σημειώσεων οι προσφεύγουσες και η Επιτροπή κατέθεσαν απόσπασμα σημειώσεων. Μία τέτοια δήλωση, όμως, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως σαφής και κατηγορηματική εκδήλωση της βουλήσεως της WDI να αποστασιοποιηθεί από τη σύμπραξη.

- 197 Πράγματι, από την ανάγνωση των σημειώσεων που κράτησε η Emesa κατά τη συνάντηση της 9ης Ιανουαρίου 1996 προκύπτει ότι οι δηλώσεις του εκπροσώπου της WDI έγιναν στο πλαίσιο συζητήσεως σχετικής με τις μεθόδους που θα μπορούσαν να εξετάσουν οι μετέχοντες στη συνάντηση αυτή προκειμένου να αντιμετωπίσουν την κρίση της ομάδας Ζυρίχης. Αφού εξέφρασε αμφιβολίες ως προς τη δυνατότητα εκ νέου εφαρμογής των δεσμεύσεων της ομάδας Ζυρίχης, ο εκπρόσωπος της WDI δήλωσε, όταν έλαβε με τη σειρά του τον λόγο επί του ζητήματος αν έπρεπε να καθιερωθεί νέο σύστημα ποσοστώσεων και επί της απαντήσεως στην άποψη που διατύπωσαν οι εκπρόσωποι της Tréfileurope ότι έπρεπε να διατηρηθεί το υφιστάμενο σύστημα —δηλαδή, τότε, η ομάδα Ζυρίχης— ότι, κατά την άποψή του, η ομάδα Ζυρίχης δεν είχε πλέον κανένα νόημα. Γι' αυτό τον λόγο η WDI περιελήφθη από τον εκπρόσωπο της Emesa στις επιχειρήσεις εκείνες οι οποίες, την εποχή εκείνη, τάσσονταν υπέρ της καθιέρωσης νέου συστήματος. Συνεπώς, μια τέτοια δήλωση δεν θα μπορούσε να ερμηνευθεί ως απόδειξη της βουλήσεως της WDI να θέσει τέρμα στη συμμετοχή της στην παράβαση και να υιοθετήσει στην αγορά APC συμπεριφορά σύμφωνη προς τους κανόνες του ανταγωνισμού.
- 198 Την ερμηνεία αυτή της δηλώσεως του εκπροσώπου της WDI επιβεβαιώνει, εξάλλου, η εγγραφή από τον εκπρόσωπο της Emesa, κατόπιν των σημειώσεων που αφορούσαν τη συζήτηση επί της σκοπιμότητας καθιέρωσης νέου συστήματος ποσοστώσεων, ενός πίνακα ο οποίος παρουσίαζε τα αποτελέσματα συζητήσεως σχετικής με την κατανομή ποσοστώσεων, στον οποίο περιλαμβάνεται η WDI. Αντιθέτως προς όσα υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες, η ερμηνεία της Επιτροπής, κατά την οποία η εγγραφή από τον εκπρόσωπο της Emesa του πίνακα αυτού μετά από τις σημειώσεις που περιλάμβαναν τη δήλωση του εκπροσώπου της WDI αποτελεί ένδειξη περί του ότι η συζήτηση για τις ποσοστώσεις ακολούθησε τη δήλωση αυτή, είναι περισσότερο πειστική, δεδομένου ότι, κατά κανόνα, τέτοιες σημειώσεις κρατούνται κατά σειρά χρονολογική.
- 199 Συνεπώς, οι προσφεύγουσες δεν απέδειξαν, όπως όφειλαν, ότι η WDI αποστασιοποιήθηκε κατά τη διάρκεια της συναντήσεως της 9ης Ιανουαρίου 1996.

Επί της συμμετοχής των προσφευγουσών στις συναντήσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά τη μεταβατική περίοδο

- 200 Χωρίς τυπικώς να αμφισβητήσουν την παρουσία τους στις συναντήσεις περί των οποίων γίνεται λόγος στην αιτιολογική σκέψη 613 της προσβαλλομένης αποφάσεως, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν, πάντως, ότι στο πλαίσιο των συναντήσεων αυτών δεν υιοθέτησαν αντίθετες προς τον ανταγωνισμό συμπεριφορές.
- 201 Εντούτοις, υπενθυμίζεται ότι, όπως διαπιστώθηκε στις σκέψεις 173 έως 188 ανωτέρω, οι προσφεύγουσες έλαβαν μέρος, κατά τη μεταβατική περίοδο, σε έξι συναντήσεις στο πλαίσιο των οποίων αντηλλάγησαν ευαίσθητες εμπορικές πληροφορίες και συζητήθηκε η καθιέρωση νέου συστήματος ποσοστώσεων κατόπιν της αποτυχίας της ομάδας Ζυρίχης. Κατά την αναφερθείσα στη σκέψη 171 ανωτέρω νομολογία, το αντικείμενο των συναντήσεων αυτών αρκεί ώστε να στοιχειοθετηθεί παράβαση του άρθρου 101 ΣΛΕΕ. Επομένως, πρέπει να θεωρηθεί ότι η Επιτροπή μπόρεσε να αποδείξει ότι οι προσφεύγουσες, οι οποίες δεν απέδειξαν ότι αποστασιοποιήθηκαν κατά τη συνάντηση της 9ης Ιανουαρίου 1996 και οι οποίες μνημονεύθηκαν, όπως και οι λοιποί μετέχοντες, στις αιτήσεις επιείκειας των ITC, DWK και Nedri, οι οποίες έκαναν αναφορά στις συναντήσεις αυτές, δεν διέκοψαν τη συμμετοχή τους στην παράβαση κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου. Επομένως, δεν μπορούν να ζητήσουν μείωση του προστίμου λόγω της διάρκειας επί της οποίας στηρίχθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση.

3. Συμπέρασμα επί των δύο πρώτων λόγων της προσφυγής

- 202 Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι ορθώς η Επιτροπή κατέληξε στην ύπαρξη ενιαίας παραβάσεως, αποτελούμενης από συνολικό σχέδιο στο οποίο εντάσσονταν οι διάφορες συμφωνίες μέσω των οποίων έλαβε χώρα η παράβαση αυτή.
- 203 Επίσης, η Επιτροπή απέδειξε την έλλειψη διακοπής της ενιαίας αυτής παραβάσεως κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, δηλαδή από το τέλος της ομάδας Ζυρίχης μέχρι την έναρξη της ομάδας Ευρώπης, δεδομένου ότι, πρώτον, κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, οι συμμετέχοντες στην ομάδα Ζυρίχης πραγματοποίησαν συναντήσεις με αντικείμενο αντίθετο προς τους κανόνες του ανταγωνισμού, δεύτερον, οι τοπικές και περιφερειακές συνιστώσες της συμπράξεως συνεχίστηκαν και, τρίτον, τα αντίθετα προς τον ανταγωνισμό αποτελέσματα των μέτρων που ελήφθησαν στο πλαίσιο της ομάδας Ζυρίχης συνεχίστηκαν και μετά το πέρας αυτού του στοιχείου της συμπράξεως.
- 204 Η Επιτροπή απέδειξε, επίσης, ότι η WDI, η οποία δεν αποδεικνύει ότι όντως αποστασιοποιήθηκε κατά την τελευταία συνάντηση της ομάδας Ζυρίχης, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 9 Ιανουαρίου 1996, συνέχισε τις αντίθετες προς τον ανταγωνισμό ενέργειες της κατά τη μεταβατική περίοδο.
- 205 Επομένως, ο πρώτος λόγος της προσφυγής, καθώς και ο δεύτερος, ο οποίος προβλήθηκε επικουρικώς, πρέπει να απορριφθούν.

[παραλειπόμενα]

E — Επί της εκτιμήσεως της ικανότητας καταβολής πρόστιμου των προσφευγουσών

- 267 Οι προσφεύγουσες αμφισβητούν την ικανότητά τους να καταβάλουν πρόστιμο με τέσσερις λόγους προσφυγής.
- 268 Αφενός, αμφισβητούν την εξωτερική νομιμότητα της προσβαλλομένης αποφάσεως. Προς τούτο, με τον έβδομο λόγο προσφυγής, προβάλλουν την ανεπαρκή αιτιολογία της προσβαλλομένης αποφάσεως, όσον αφορά την εφαρμογή του σημείου 35 των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006. Στο πλαίσιο του όγδοου λόγου, υποστηρίζουν ότι, παραλείποντας να οργανώσει ακρόασή τους και να τους παράσχει τη δυνατότητα να υποστηρίξουν την άποψή τους επί της θέσεως της Επιτροπής ως προς το ζήτημα της ικανότητάς τους να καταβάλουν πρόστιμο πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή παρέβη το άρθρο 27 του κανονισμού 1/2003 και το άρθρο 41, παράγραφος 2, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.
- 269 Αφετέρου, αμφισβητούν το βάσιμο των εκτιμήσεων που αφορούν την ικανότητά τους να καταβάλουν πρόστιμο στο πλαίσιο της προσβαλλομένης αποφάσεως (έκτος λόγος προσφυγής) και στο πλαίσιο της επιστολής της 14ης Φεβρουαρίου 2011 (ένατος λόγος προσφυγής).
- 270 Πρέπει, σχετικώς, να υπομνησθεί ότι για τους λόγους που εκτέθηκαν στις σκέψεις 96 έως 110 ανωτέρω, η επιστολή της 14ης Φεβρουαρίου 2011 αποτελεί πράξη δεκτική προσφυγής. Εντούτοις, όπως υποστήριξε η Επιτροπή απαντώντας στις γραπτές ερωτήσεις που της υπέβαλε το Γενικό Δικαστήριο, καθώς και κατά την προφορική διαδικασία, η περιλαμβανόμενη στην επιστολή αυτή απόφαση, η οποία συνιστά εκτίμηση της καταστάσεως των προσφευγουσών μεταγενέστερη εκείνης η οποία είχε ληφθεί υπόψη στην προσβαλλόμενη απόφαση, εκτίμηση στην οποία κατέληξε ο γενικός διευθυντής και όχι το σώμα των μελών της Επιτροπής το οποίο είναι ο εκδότης της προσβαλλομένης αποφάσεως, δεν μπορεί να υποκαταστήσει την τελευταία αυτή εκτίμηση. Συνεπώς, οι περιλαμβανόμενες στην προσβαλλόμενη απόφαση εκτιμήσεις και οι εκτιμήσεις που περιλαμβάνονται στην επιστολή της 14ης Φεβρουαρίου 2011 πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο χωριστού δικαστικού ελέγχου, η δε επιστολή της 14ης Φεβρουαρίου 2011 δεν κατέστησε άνευ αντικειμένου τα αιτήματα και τους λόγους προσφυγής που βάλλουν κατά της προσβαλλομένης αποφάσεως.

1. Επί της εκτιμήσεως της ικανότητας καταβολής προστίμου των προσφευγουσών στην προσβαλλόμενη απόφαση

271 Η ειδική εκτίμηση της ικανότητας καταβολής προστίμου των προσφευγουσών εκτέθηκε στο σημείο 19.5.11 της προσβαλλομένης αποφάσεως (αιτιολογικές σκέψεις 1176 έως 1179), έχει δε ως εξής:

«19.5.11 [WDI], [WDV] και [Pampus]

1176 Δεδομένου ότι οι [WDI], [WDV] και [Pampus] υπέβαλαν αίτηση με την οποία προβάλλουν έλλειψη ικανότητας καταβολής προστίμου, οι αιτήσεις αυτές εξετάστηκαν από κοινού σε επίπεδο [Pampus], η οποία περιλαμβάνει την WDI και την [WDV]. Ειδικότερα, προς εκτίμηση της οικονομικής ικανότητας της [Pampus] ελήφθη υπόψη το συνολικό ποσό των προστίμων που επιβλήθηκαν στις WDI, [WDV] και [Pampus], χωρίς να ληφθεί υπόψη η ενδεχόμενη ευθύνη της [Pampus]. Τούτο αντιστοιχεί σε ποσό ύψους 56 050 000 ευρώ, το οποίο αντιστοιχεί σε 15 485 000 ευρώ που είναι το ποσό για το οποίο οι WDI, [WDV] και [Pampus] έπρεπε να θεωρηθούν εις ολόκληρον υπεύθυνες, σε 30 115 000 ευρώ που είναι το ποσό για το οποίο οι WDI και [WDV] έπρεπε να θεωρηθούν εις ολόκληρον υπεύθυνες και σε 10 450 000 ευρώ που είναι το ποσό για το οποίο η WDI έπρεπε να θεωρηθεί ως μόνη υπεύθυνη.

1177 Οι αιτήσεις των [Pampus], [WDV] και WDI που προβάλλουν έλλειψη ικανότητας καταβολής προστίμου πρέπει να απορριφθούν για τους λόγους που εκτίθενται στις αιτιολογικές σκέψεις 1178 και 1179.

1178 Εκ των κάτωθι στοιχείων προκύπτουν όσον αφορά την [Pampus] και την WDI σοβαρές οικονομικές δυσχέρειες που τις εμφανίζουν ανίκανες να πληρώσουν το πρόστιμο: (i) η [Pampus] δεν έχει πλέον ίδια κεφάλαια· (ii) η [Pampus] έχει αρνητικό κεφάλαιο κινήσεως 100 εκατομμυρίων ευρώ περίπου περιλαμβανομένου του προστίμου· (iii) η [Pampus] δάνεισε χρήματα σε άλλες εταιρίες του ομίλου ύψους 140 εκατομμυρίων ευρώ περίπου, ποσά τα οποία δεν εμφανίστηκαν στον λογαριασμό ζημιών, αλλά για τα οποία η [Pampus] εκτιμά ότι δεν υπάρχει ενδεχόμενο αποπληρωμής, δεδομένου ότι εκάστη των εταιριών αυτών έχει αρνητικά ίδια κεφάλαια, και (iv) η WDI συνήψε βραχυπρόθεσμο δάνειο ύψους 20 εκατομμυρίων ευρώ τον Φεβρουάριο του 2010, προκειμένου να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Ένα σχέδιο αναδιαρθρώσεως αναμένεται από τις τράπεζες μέχρι το τέλος του Ιουνίου, προκειμένου να διευκολυνθεί η λήψη αποφάσεως περί διατηρήσεως της χρηματοδοτήσεως μέχρι το τέλος του έτους 2010.

1179 Μείωση του προστίμου κατ' εφαρμογήν του σημείου 35 των [κατευθυντηρίων γραμμών του 2006] μπορεί να παρασχεθεί μόνον εφόσον υφίσταται αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ των οικονομικών δυσχερειών και της υπάρξεως προστίμου. Από τις πληροφορίες που υπέβαλαν οι [Pampus], [WDV] και WDI δεν προκύπτει αιτιώδης σύνδεσμος. Πρώτον, από τα οικονομικά στοιχεία που συνοψίστηκαν στην αιτιολογική σκέψη 1178 προκύπτει ότι οι PIB και WDI προφανώς δεν θα επιβιώσουν, ανεξαρτήτως της καταβολής προστίμου. Επομένως, δεν φαίνεται πιθανό τυχόν μείωση του ποσού του προστίμου να αυξήσει τις πιθανότητες επιβιώσεως του ομίλου εντός του προβλεπτού μέλλοντος. Η επιβίωση της επιχειρήσεως δεν θα εξαρτηθεί, συνεπώς, από το ύψος του προστίμου, αλλά μάλλον από αποφάσεις που θα λάβουν οι μέτοχοι (στους οποίους περιλαμβάνεται, στο επίπεδο της WDI, η ArcelorMittal κατά ένα τρίτο). Δεύτερον, μεγάλο μέρος των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν η [Pampus] και η WDI προκλήθηκαν από τις πρόσφατες μετακινήσεις κεφαλαίων της [Pampus] προς άλλες εταιρίες κατεχόμενες από τους ίδιους μετόχους. Λαμβανομένης υπόψη της πάγιας νομολογίας και της πρακτικής κατά τις οποίες η Επιτροπή μπορεί να εκτιμήσει κατά πόσον οι μέτοχοι μπορούν να βοηθήσουν οικονομικώς εταιρίες οι οποίες προβάλλουν δυσχέρεια καταβολής προστίμου, δεν συντρέχει κανένας λόγος μείσεως σε περίπτωση κατά την οποία οι

οικονομικοί πόροι μεταφέρθηκαν προς συνδεδεμένες εταιρίες, μετά την παραλαβή ανακοινώσεως αιτιάσεων, με προφανή σκοπό ή αποτέλεσμα την υπονόμηση της πολιτικής της Επιτροπής στον τομέα των κυρώσεων.»

α) Επί του εβδόμου λόγου, που αφορά την έλλειψη αιτιολογίας ως προς την εκτίμηση της ικανότητας καταβολής προστίμου των προσφευγουσών

272 Κατά πάγια νομολογία, η επιβαλλόμενη από το άρθρο 296 ΣΛΕΕ αιτιολογία πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στη φύση της σχετικής πράξεως και να εκθέτει κατά τρόπο σαφή και κατηγορηματικό τη συλλογιστική του οργάνου που εξέδωσε την πράξη, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στους ενδιαφερόμενους να λάβουν γνώση της δικαιολογητικής βάσεως του μέτρου και στο αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο να ασκήσει τον έλεγχό του. Η υποχρέωση αιτιολογήσεως πρέπει να εκτιμάται αναλόγως των περιστάσεων της συγκεκριμένης περιπτώσεως, ιδίως του περιεχομένου της πράξεως, της φύσεως των προβαλλομένων λόγων και του συμφέροντος που ενδέχεται να έχουν για παροχή διευκρινίσεων οι αποδέκτες ή άλλα πρόσωπα, τα οποία η πράξη αφορά άμεσα και ατομικά. Η αιτιολογία δεν απαιτείται να διασαφηνίζει όλα τα ουσιώδη πραγματικά και νομικά στοιχεία, καθόσον το ζήτημα αν η αιτιολογία μιας πράξεως ικανοποιεί τις απαιτήσεις του άρθρου 296 ΣΛΕΕ πρέπει να εκτιμάται όχι μόνο βάσει του γράμματός της, αλλά και βάσει του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται καθώς και του συνόλου των κανόνων δικαίου που διέπουν το σχετικό θέμα (αποφάσεις της 2ας Απριλίου 1998, Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, C-367/95 P, Συλλογή, EU:C:1998:154, σκέψη 63· της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, Γερμανία κατά Επιτροπής, C-301/96, Συλλογή, EU:C:2003:509, σκέψη 87, και της 22ας Ιουνίου 2004, Πορτογαλία κατά Επιτροπής, C-42/01, Συλλογή, EU:C:2004:379, σκέψη 66).

273 Διαπιστώνεται ότι οι επικρίσεις, τις οποίες διατύπωσαν οι προσφεύγουσες στο πλαίσιο του εβδόμου λόγου, οι σχετικές με την εκτίμηση της ικανότητάς τους καταβολής προστίμου, θέτουν υπό αμφισβήτηση το βάσιμο των εκτιμήσεων της Επιτροπής και πρέπει, για τον λόγο αυτό, να εξεταστούν μαζί με τον έκτο λόγο.

274 Αντιθέτως, από την ανάγνωση των αιτιολογικών σκέψεων της προσβαλλομένης αποφάσεως, που παρατέθηκαν στη σκέψη 271 ανωτέρω, μπορεί να διαπιστωθεί, όπως εξάλλου καταδεικνύει η συστηματική αμφισβήτηση του βασίμου των λόγων αυτών εκ μέρους των προσφευγουσών, ότι η Επιτροπή εξέθεσε με επαρκή ακρίβεια τους λόγους για τους οποίους έκρινε ότι δεν έπρεπε να προβεί σε μείωση του προστίμου κατ' εφαρμογήν του σημείου 35 των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006, ώστε να έχουν τη δυνατότητα οι προσφεύγουσες να τους κατανοήσουν και το Γενικό Δικαστήριο να ασκήσει τον έλεγχό του.

275 Συνεπώς, ο έβδομος λόγος πρέπει να απορριφθεί.

β) Επί του ογδού λόγου, κατά τον οποίο παραλείποντας να ακούσει τις προσφεύγουσες πριν απορρίψει το αίτημά τους να ληφθεί υπόψη η έλλειψη ικανότητας προς καταβολή προστίμου με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή παρέβη το άρθρο 27 του κανονισμού 1/2003 και το άρθρο 41, παράγραφος 2, στοιχείο α', του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων

276 Με τον όγδοο λόγο ακυρώσεως, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι παραλείποντας να ακούσει την άποψή τους αναφορικά με τους λόγους αρνήσεως να λάβει υπόψη την έλλειψη ικανότητας καταβολής προστίμου πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή παρανόμως αρνήθηκε να τους αναγνωρίσει το δικαίωμα ακροάσεως που έλκουν από το άρθρο 27, παράγραφος 1, του κανονισμού 1/2003 και από το άρθρο 41, παράγραφος 2, στοιχείο α', του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

- 277 Κατά το άρθρο 27, παράγραφος 1, του κανονισμού 1/2003, πριν λάβει τις αποφάσεις που προβλέπουν τα άρθρα 7, 8 και 23 και το άρθρο 24, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού, η Επιτροπή παρέχει στις επιχειρήσεις που αφορά η σχετική διαδικασία την ευκαιρία να εκθέσουν την άποψή τους αναφορικά με τις αιτιάσεις που τους προσάπτει η Επιτροπή. Κατά την ίδια αυτή διάταξη η Επιτροπή μπορεί να στηρίξει τις αποφάσεις της μόνο επί των αιτιάσεων επί των οποίων οι ενδιαφερόμενοι είχαν τη δυνατότητα να διατυπώσουν τις παρατηρήσεις τους.
- 278 Εξάλλου, το άρθρο 41, παράγραφος 2, στοιχείο α', του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων προβλέπει ότι το δικαίωμα κάθε προσώπου στην αμερόληπτη, δίκαιη και εντός ευλόγου προθεσμίας εξέταση των υποθέσεών του, το οποίο καθιερώνει το άρθρο 41, παράγραφος 1, περιλαμβάνει, ιδίως, το δικαίωμα κάθε προσώπου σε προηγούμενη ακρόαση πριν ληφθεί ατομικό μέτρο εις βάρος του.
- 279 Πρώτον, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι προσφεύγουσες δεν αμφισβητούν ότι οργανώθηκε ακρόαση πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης απόφασης, στην οποία, εξάλλου, έλαβαν μέρος (βλ. σκέψη 34 ανωτέρω). Εντούτοις, υποστηρίζουν ότι έπρεπε να υπάρξει νέα ακρόαση που να αφορά τη θέση που επρόκειτο να λάβει η Επιτροπή επί της αιτήσεώς τους για μείωση λόγω εκτιμήσεως της ικανότητάς τους καταβολής προστίμου.
- 280 Το άρθρο, όμως, 27, παράγραφος 1, του κανονισμού 1/2003 δεν προβλέπει τη διοργάνωση τέτοιας ακροάσεως, διότι η διάταξη αυτή αναγνωρίζει απλώς το δικαίωμα των επιχειρήσεων να διατυπώνουν τη γνώμη τους επί των «αιτιάσεων» επί των οποίων η Επιτροπή σκοπεύει να στηρίξει τις αποφάσεις της. Εντούτοις, η εκτίμηση της ικανότητας καταβολής προστίμου των επιχειρήσεων δεν συνιστά αιτίαση δυνάμενη να στηρίξει απόφαση περί επιβολής κυρώσεων λόγω παραβάσεως του άρθρου 101 ΣΛΕΕ, αλλά παρέχει στην Επιτροπή τη δυνατότητα να λάβει υπόψη της ορισμένα στοιχεία προβαλλόμενα προς στήριξη αιτήματος περί μειώσεως του προστίμου στηριζόμενου επί λόγων ανεξαρτήτων των στοιχείων που συνιστούν την παράβαση.
- 281 Δεύτερον, ούτε το άρθρο 41, παράγραφος 2, στοιχείο α', του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων στηρίζει δικαίωμα των επιχειρήσεων να διατυπώσουν την άποψή τους πριν από τη λήψη αποφάσεως επί της αιτήσεώς τους για μείωση στηριζόμενη στην εκτίμηση της ικανότητάς τους καταβολής προστίμου βάσει πληροφοριακών στοιχείων που αυτές παρέχουν.
- 282 Βεβαίως, μια τέτοια απόφαση συνιστά βλαπτικό ατομικό μέτρο κατά την έννοια της διατάξεως αυτής. Εντούτοις, το δικαίωμα ακροάσεως που προβλέπει η εν λόγω διάταξη πρέπει να θεωρηθεί ότι έγινε σεβαστό σε περιπτώσεις κατά τις οποίες, όπως εν προκειμένω, η ληφθείσα απόφαση στηρίζεται αποκλειστικώς σε στοιχεία τα οποία παρέσχε ο αιτών και λαμβανομένου υπόψη ενός νομικού και πραγματικού πλαισίου το οποίο αυτός γνωρίζει (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 30ής Απριλίου 2014, Euris Consult κατά Κοινοβουλίου, T-637/11, Συλλογή, EU:T:2014:237, σκέψη 119). Πράγματι, από τα στοιχεία της δικογραφίας που υποβλήθηκε στο Γενικό Δικαστήριο και τα οποία δεν αμφισβητούν οι διάδικοι προκύπτει ότι οι πληροφορίες επί των οποίων η Επιτροπή στήριξε την εκτίμησή της ως προς την ικανότητα καταβολής προστίμου των προσφευγουσών είναι εκείνες που έχουν παρασχεθεί από τις ίδιες, σε απάντηση ερωτηματολογίου που τους απέστειλε η Επιτροπή ή κατόπιν δικής τους πρωτοβουλίας.
- 283 Βεβαίως, δυνάμει του άρθρου 41, παράγραφος 2, στοιχείο α', του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, η Επιτροπή υποχρεούται να παράσχει τη δυνατότητα σε επιχείρηση η οποία υπέβαλε αίτηση μειώσεως λαμβανομένης υπόψη της ικανότητάς της καταβολής προστίμου να διατυπώσει την άποψή της επί των πραγματικών και νομικών στοιχείων επί των οποίων η Επιτροπή σκοπεύει να στηρίξει την απόφασή της περί απορρίψεως της αιτήσεως αυτής, στην περίπτωση κατά την οποία τα στοιχεία αυτά δεν της έχουν παρασχεθεί από την επιχείρηση αυτή. Αντιθέτως, το γεγονός και μόνον ότι η Επιτροπή θεωρεί ότι τα στοιχεία που της υποβλήθηκαν δεν είναι πειστικά δεν την υποχρεώνει να κοινοποιήσει την εκτίμησή της αυτή πριν αποφανθεί επί της αιτήσεως.
- 284 Συνεπώς, ο όγδοος λόγος πρέπει να απορριφθεί.

γ) Επί του έκτου λόγου που αφορά την εκ μέρους της Επιτροπής παράβαση, με την προσβαλλόμενη απόφαση, του άρθρου 23, παράγραφος 3, του κανονισμού 1/2003, καθόσον αυτή «υπερέβη τα όρια της εξουσίας εκτιμήσεως» και παραβίασε την αρχή της αναλογικότητας μη λαμβάνοντας υπόψη την έλλειψη ικανότητας των προσφευγουσών να καταβάλουν το πρόστιμο

285 Στο πλαίσιο του έκτου λόγου, οι προσφεύγουσες αμφισβητούν τους λόγους για τους οποίους η Επιτροπή, στην αρχική της απόφαση, απέρριψε την αίτησή τους για μείωση του προστίμου λόγω λήψεως υπόψη της ικανότητάς τους για καταβολή προστίμου.

Γενικές σκέψεις σχετικές με την εκτίμηση της ικανότητας καταβολής προστίμου των επιχειρήσεων στις οποίες επιβλήθηκαν κυρώσεις λόγω παραβάσεως του άρθρου 101 ΣΛΕΕ

286 Το σημείο 35 των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006 αναφέρεται στις συνέπειες που μπορεί να έχει η ικανότητα καταβολής προστίμου μιας επιχειρήσεως στην οποία έχουν επιβληθεί κυρώσεις λόγω παραβάσεως του άρθρου 101 ΣΛΕΕ επί του υπολογισμού του προστίμου που δύναται να της επιβληθεί. Το σημείο αυτό έχει ως εξής:

«Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η Επιτροπή δύναται, εφόσον αυτό της ζητηθεί, να συνεκτιμήσει την αδυναμία της επιχείρησης να πληρώσει το πρόστιμο σε ένα συγκεκριμένο κοινωνικό και οικονομικό πλαίσιο. Η Επιτροπή δεν θα βασίζεται καμία μείωση του προστίμου που χορηγείται για αυτό τον λόγο στην απλή διαπίστωση μιας προβληματικής ή ελλειμματικής οικονομικής κατάστασης. Μία τέτοια μείωση θα μπορεί να χορηγείται μόνο βάσει αντικειμενικών αποδείξεων ότι η επιβολή του προστίμου, σύμφωνα με τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, θα έθετε ανεπανόρθωτα σε κίνδυνο την οικονομική βιωσιμότητα της εμπλεκόμενης επιχείρησης και θα οδηγούσε στην απώλεια της αξίας στοιχείων του ενεργητικού της.»

287 Κατά πάγια νομολογία, θεσπίζοντας κανόνες συμπεριφοράς όπως οι κατευθυντήριες γραμμές και αναγγέλλοντας, με τη δημοσίευσή τους, ότι θα τους εφαρμόζει εφεξής στις περιπτώσεις που αφορούν οι κανόνες αυτοί, η Επιτροπή αυτοπεριορίζεται κατά την άσκηση της οικείας εξουσίας εκτιμήσεως και δεν μπορεί να αποκλίνει από τους κανόνες αυτούς, άλλως υπάρχει ενδεχόμενο να ακυρωθούν οι πράξεις της, λόγω παραβιάσεως γενικών αρχών του δικαίου, όπως είναι η ίση μεταχείριση ή η προστασία της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης (αποφάσεις Dansk Rørindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 251 ανωτέρω, EU:C:2005:408, σκέψη 211, και της 12ης Δεκεμβρίου 2012, Ecka Granulate και non ferrum Metallpulver κατά Επιτροπής, T-400/09, EU:T:2012:675, σκέψη 40).

288 Πρέπει εξ αρχής να τονιστεί ότι το πρόστιμο μπορεί να μειωθεί δυνάμει του σημείου 35 των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006 μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και υπό προϋποθέσεις οι οποίες καθορίζονται στις κατευθυντήριες αυτές γραμμές. Ειδικότερα, αφενός, πρέπει να αποδειχθεί ότι το επιβαλλόμενο πρόστιμο «θα έθετε ανεπανόρθωτα σε κίνδυνο την οικονομική βιωσιμότητα της εμπλεκόμενης επιχείρησης και θα οδηγούσε στην απώλεια της αξίας στοιχείων του ενεργητικού της». Αφετέρου, πρέπει να αποδειχθεί η ύπαρξη ενός «συγκεκριμένου κοινωνικού και οικονομικού πλαισίου». Πρέπει να υπομνησθεί εξάλλου ότι τα δύο αυτά σύνολα προϋποθέσεων διαμορφώθηκαν προηγουμένως από τη νομολογία των δικαιοδοτικών οργάνων της Ένωσης.

289 Όσον αφορά το πρώτο σύνολο προϋποθέσεων, έχει κριθεί ότι η Επιτροπή δεν έχει, κατ' αρχήν, την υποχρέωση να λάβει υπόψη, κατά τον καθορισμό του ύψους του επιβλητέου προστίμου για παράβαση των κανόνων του ανταγωνισμού, την ελλειμματική οικονομική κατάσταση μιας επιχείρησης, δεδομένου ότι η αναγνώριση μιας τέτοιας υποχρεώσεως θα είχε ως αποτέλεσμα την αναγνώριση αδικαιολόγητου ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος στις επιχειρήσεις εκείνες οι οποίες έχουν σε μικρότερο βαθμό προσαρμοστεί στις απαιτήσεις της αγοράς (αποφάσεις Dansk Rørindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 251 ανωτέρω, EU:C:2005:408, σκέψη 327, και Ecka Granulate και non ferrum Metallpulver κατά Επιτροπής, σκέψη 287 ανωτέρω, EU:T:2012:675, σκέψη 94).

- 290 Πράγματι, αν αυτό γινόταν δεκτό, θα υπήρχε το ενδεχόμενο οι επιχειρήσεις αυτές να ευνοηθούν εις βάρος άλλων περισσότερο αποτελεσματικών και καλύτερα διοικούμενων επιχειρήσεων. Ως εκ τούτου, η απλή διαπίστωση μιας δυσμενούς ή ελλειμματικής οικονομικής καταστάσεως της σχετικής επιχειρήσεως δεν αρκεί προς θεμελίωση αιτήσεως να λάβει η Επιτροπή υπόψη της την έλλειψη ικανότητας καταβολής προστίμου προκειμένου να της μειώσει το πρόστιμο.
- 291 Επίσης, από πάγια νομολογία προκύπτει ότι το δίκαιο της Ένωσης δεν αποκλείει το ενδεχόμενο ένα μέτρο λαμβανόμενο από αρχή της Ένωσης να προκαλέσει την πτώχευση ή την εκκαθάριση επιχειρήσεως. Αν μια τέτοια ενέργεια ενδέχεται να θίξει τα οικονομικά συμφέροντα των ιδιοκτητών ή των μετόχων, τούτο δεν σημαίνει εντούτοις ότι τα προσωπικά, υλικά ή άυλα, στοιχεία που συνθέτουν την επιχείρηση θα χάσουν επίσης την αξία τους (αποφάσεις της 29ης Απριλίου 2004, Tokai Carbon κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-236/01, T-244/01 έως T-246/01, T-251/01 και T-252/01, Συλλογή, EU:T:2004:118, σκέψη 372, και Ecka Granulate και non ferrum Metallpulver κατά Επιτροπής, σκέψη 287 ανωτέρω, EU:T:2012:675, σκέψη 50).
- 292 Από τη νομολογία αυτή προκύπτει ότι μόνον το ενδεχόμενο απώλειας της αξίας προσωπικών στοιχείων, υλικών ή άυλων, που συνθέτουν την επιχείρηση, δηλαδή στοιχείων του ενεργητικού της, θα μπορούσε να δικαιολογήσει τη συνεκτίμηση, κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου, του ενδεχομένου πτωχεύσεως της ή εκκαθαρίσεως της, κατόπιν επιβολής αυτού του προστίμου (απόφαση Ecka Granulate και non ferrum Metallpulver κατά Επιτροπής, σκέψη 287 ανωτέρω, EU:T:2012:675, σκέψη 51).
- 293 Πράγματι, η εκκαθάριση μιας εταιρίας δεν συνεπάγεται οπωσδήποτε την εξαφάνιση της εταιρίας αυτής. Η εταιρία μπορεί να συνεχίσει να υφίσταται, είτε σε περίπτωση ανακεφαλαιοποιήσεως της είτε σε περίπτωση συνολικής αναλήψεως των στοιχείων του ενεργητικού της από άλλη εταιρία. Μια τέτοια ανάληψη μπορεί να γίνει είτε κατόπιν εκούσιας εξαγοράς είτε κατόπιν αναγκαστικής πώλησεως των στοιχείων του ενεργητικού της εταιρίας με συνέχιση της δραστηριότητάς της (βλ. υπ' αυτή την έννοια, απόφαση Ecka Granulate και non ferrum Metallpulver κατά Επιτροπής, σκέψη 287 ανωτέρω, EU:T:2012:675, σκέψη 97).
- 294 Συνεπώς, η αναφορά που γίνεται στο σημείο 35 των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006 στην απώλεια της αξίας στοιχείων του ενεργητικού της επιχειρήσεως πρέπει να νοηθεί ως αναφορά σε κατάσταση στην οποία εμφανίζεται ως απίθανη ή ως αδύνατη η ανάληψη της επιχειρήσεως υπό τις προϋποθέσεις που εκτέθηκαν στην προηγούμενη σκέψη. Σε μια τέτοια περίπτωση, τα στοιχεία ενεργητικού της επιχειρήσεως θα προσφερθούν προς πώληση χωριστά και είναι πιθανόν πολλά εξ αυτών να μη βρουν αγοραστή ή, στην καλύτερη περίπτωση, να πωληθούν σε τιμή σημαντικώς μειωμένη (απόφαση Ecka Granulate και non ferrum Metallpulver κατά Επιτροπής, σκέψη 287 ανωτέρω, EU:T:2012:675, σκέψη 98).
- 295 Όσον αφορά το δεύτερο σύνολο προϋποθέσεων, το σχετικό με την ύπαρξη συγκεκριμένου οικονομικού και κοινωνικού πλαισίου, δι' αυτού νοούνται, κατά τη νομολογία, οι συνέπειες που θα μπορούσε να έχει η καταβολή του προστίμου, ιδίως όσον αφορά την αύξηση της ανεργίας ή την επιδείνωση οικονομικών τομέων ευρισκομένων ανάντη ή κατόντη της οικείας επιχειρήσεως (αποφάσεις της 29ης Ιουνίου 2006, SGL Carbon κατά Επιτροπής, C-308/04 P, Συλλογή, EU:C:2006:433, σκέψη 106, και Ecka Granulate και non ferrum Metallpulver κατά Επιτροπής, σκέψη 287 ανωτέρω, EU:T:2012:675, σκέψη 99).
- 296 Συνεπώς, αν συντρέχουν οι σωρευτικές προϋποθέσεις που εκτέθηκαν ανωτέρω, η επιβολή προστίμου που ενδεχομένως θα προκαλούσε την εξαφάνιση της επιχειρήσεως θα ερχόταν σε αντίθεση με τον επιδιωκόμενο με τη διάταξη του σημείου 35 των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006 σκοπό. Η εφαρμογή της διατάξεως αυτής στις αντίστοιχες επιχειρήσεις συνιστά, επομένως, συγκεκριμενοποίηση της αρχής της αναλογικότητας που διέπει τις επιβαλλόμενες για παραβάσεις των κανόνων του ανταγωνισμού κυρώσεις (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση Ecka Granulate και non ferrum Metallpulver κατά Επιτροπής, σκέψη 287 ανωτέρω, EU:T:2012:675, σκέψη 100).

- 297 Τέλος, όπως ορθώς υπενθύμισε η Επιτροπή ενώπιον του δικαστή των ασφαλιστικών μέτρων αλλά και επανειλημμένως στο πλαίσιο της γραπτής και προφορικής διαδικασίας ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, εφόσον η εφαρμογή του σημείου 35 των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006 συνιστά το τελευταίο στοιχείο που λαμβάνεται υπόψη κατά τον καθορισμό του ποσού των επιβαλλομένων προστίμων για παράβαση κανόνων ανταγωνισμού εφαρμοστέων επί επιχειρήσεων, η εκτίμηση της ικανότητας καταβολής προστίμου των επιχειρήσεων στις οποίες επιβάλλονται κυρώσεις εμπίπτει στο πεδίο της πλήρους δικαιοδοσίας που προβλέπει το άρθρο 261 ΣΛΕΕ και το άρθρο 31 του κανονισμού 1/2003.
- 298 Όσον αφορά το βεληγεκές αυτής της δικαιοδοσίας πρέπει να τονισθεί ότι συνιστά έκφραση εφαρμογής της αρχής της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, γενικής αρχής του δικαίου της Ένωσης που διατυπώνεται πλέον στο άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και αντιστοιχεί, από πλευράς δικαίου της Ένωσης, στο άρθρο 6 της ΕΣΔΑ (αποφάσεις της 8ης Δεκεμβρίου 2011, Χαλκόρ κατά Επιτροπής, C-386/10 P, Συλλογή, EU:C:2011:815, σκέψη 51· της 6ης Νοεμβρίου 2012, Otis κ.λπ., C-199/11, Συλλογή, EU:C:2012:684, σκέψη 47, και της 18ης Ιουλίου 2013, Schindler Holding κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-501/11 P, Συλλογή, EU:C:2013:522, σκέψη 36).
- 299 Πράγματι, κατά τη νομολογία, η τήρηση του άρθρου 6 της ΕΣΔΑ δεν αποκλείει, στο πλαίσιο μιας διαδικασίας διοικητικής φύσεως, την επιβολή «ποινής», αρχικώς από μια διοικητική αρχή. Προϋποθέτει, πάντως, ότι η απόφαση της διοικητικής αρχής που δεν πληροί η ίδια τις προϋποθέσεις του άρθρου 6, παράγραφος 1, της ΕΣΔΑ να υπόκειται σε μεταγενέστερο έλεγχο ενός δικαστικού οργάνου με πλήρη δικαιοδοσία. Μεταξύ των χαρακτηριστικών ενός δικαστικού οργάνου με πλήρη δικαιοδοσία περιλαμβάνεται η δυνατότητα μεταρρυθμίσεως όλων των σημείων, πραγματικών ή νομικών, της προσβαλλομένης αποφάσεως. Ένα τέτοιο όργανο πρέπει, ιδίως, να έχει την εξουσία να εξετάσει όλα τα πραγματικά και νομικά ζητήματα που είναι κρίσιμα για την επίλυση της διαφοράς της οποίας έχει επιληφθεί (απόφαση Schindler Holding κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 298 ανωτέρω, EU:C:2013:522, σκέψη 35· βλ. ΕΔΔΑ, αποφάσεις Menarini Diagnostics κατά Ιταλίας της 27ης Σεπτεμβρίου 2011, αριθ. 43509/08, § 59, και Segame κατά Γαλλίας της 7ης Ιουνίου 2012, αριθ. 4837/06, § 55).
- 300 Εξάλλου, η έλλειψη αυτεπάγγελτου ελέγχου του συνόλου της επίμαχης αποφάσεως δεν έρχεται σε αντίθεση προς την αρχή της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας. Προς τήρηση της αρχής αυτής το Γενικό Δικαστήριο, το οποίο βεβαίως πρέπει να απαντήσει στους προβληθέντες λόγους και να ασκήσει έλεγχο τόσο των νομικών όσο και των πραγματικών στοιχείων, δεν υποχρεούται να προβεί αυτεπαγγέλτως σε νέα πλήρη εξέταση της υποθέσεως (απόφαση Χαλκόρ κατά Επιτροπής, σκέψη 298 ανωτέρω, EU:C:2011:815, σκέψη 66).
- 301 Συγκεκριμένα, υπό την επιφύλαξη λόγων δημοσίας τάξεως που οφείλει να εξετάσει, ενδεχομένως, αυτεπαγγέλτως, ο δικαστής της Ένωσης πρέπει να προβεί στον έλεγχο του βάσει των στοιχείων που προσκόμισε ο προσφεύγων προς στήριξη των λόγων που προβάλλει, χωρίς να μπορεί να στηριχθεί στο περιθώριο εκτιμήσεως που διαθέτει η Επιτροπή όσον αφορά την εκτίμηση των στοιχείων αυτών προκειμένου να αρνηθεί τον εις βάθος έλεγχο τόσο των νομικών όσο και των πραγματικών στοιχείων (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση Χαλκόρ κατά Επιτροπής, σκέψη 298 ανωτέρω, EU:C:2011:815, σκέψη 62).
- 302 Τέλος, όπως υπομνήσθηκε στη σκέψη 109 ανωτέρω και όπως ορθώς υποστηρίζει η Επιτροπή, ο δικαστής της πλήρους δικαιοδοσίας πρέπει, κατ' αρχήν και υπό την επιφύλαξη της εξετάσεως των στοιχείων που του έχουν υποβάλει οι διάδικοι, να λάβει υπόψη τη νομική και πραγματική κατάσταση όπως έχει διαμορφωθεί κατά τον χρόνο που διαμορφώνει την κρίση του, στην περίπτωση που θα εκτιμήσει ότι πρέπει να ασκήσει τη μεταρρυθμιστική του εξουσία (βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις Istituto Chemioterapico Italiano και Commercial Solvents κατά Επιτροπής, σκέψη 109 ανωτέρω, EU:C:1974:18, σκέψεις 51 και 52· CB κατά Επιτροπής, σκέψη 109 ανωτέρω, EU:T:1995:141, σκέψη 61, και Romana Tabacchi κατά Επιτροπής, σκέψη 109 ανωτέρω, EU:T:2011:560, σκέψεις 282 έως 285). Τούτο ισχύει, κατά μείζονα λόγο, σε περιπτώσεις όπως η παρούσα όπου το ποσό του προστίμου το

οποίο πρέπει να καταβάλει η εταιρία στην οποία επιβλήθηκαν κυρώσεις, λαμβανομένης υπόψη της ικανότητάς της για καταβολή προστίμου, είναι εκείνο το οποίο προκύπτει από την απόφαση που έλαβε το Γενικό Δικαστήριο κατόπιν προσφυγής ασκηθείσας από την εταιρία αυτή, εφόσον η πραγματική καταβολή του προστίμου έχει αναβληθεί.

303 Υπό το πρίσμα αυτών των γενικών σκέψεων και λαμβανομένων υπόψη των πραγματικών και νομικών στοιχείων που προσκόμισαν οι διάδικοι ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου πρέπει να εξεταστεί το σκεπτικό της προσβαλλομένης αποφάσεως.

– Επί του βασίμου της εκτιμήσεως, στην προσβαλλόμενη απόφαση, της ικανότητας καταβολής προστίμου των προσφευγουσών

304 Στις αιτιολογικές σκέψεις 1176 έως 1178 της προσβαλλομένης αποφάσεως (βλ. σκέψη 271 ανωτέρω), η Επιτροπή απέρριψε τις αιτήσεις των προσφευγουσών επισημαίνοντας ότι η WDI και η Ramrus αντιμετώπιζαν σοβαρές οικονομικές δυσχέρειες που τις καθιστούσαν ανίκανες να πληρώσουν το πρόστιμο. Η εκτίμηση αυτή στηρίχθηκε στα ακόλουθα στοιχεία.

305 Πρώτον, η WDI συνήψε βραχυπρόθεσμο δάνειο 20 εκατομμυρίων ευρώ τον Φεβρουάριο του 2010, αναγκαίο για τη συνέχιση των δραστηριοτήτων της. Ένα σχέδιο αναδιαρθρώσεως αναμενόταν από τις τράπεζες μέχρι τα τέλη του Ιουνίου 2010, ημερομηνία κατά την οποία οι τράπεζες θα αποφάσιζαν αν θα διατηρούσαν τη χρηματοδότηση μέχρι το τέλος του έτους.

306 Δεύτερον, η Ramrus δεν είχε ίδια κεφάλαια. Κατά την Επιτροπή, το κεφάλαιο κινήσεως της εταιρίας αυτής ήταν αρνητικό κατά 100 περίπου εκατομμύρια ευρώ, περιλαμβανομένου του προστίμου.

307 Τρίτον, η Ramrus είχε δανείσει χρήματα σε άλλες εταιρίες του ομίλου ποσού 140 εκατομμυρίων ευρώ περίπου. Μολονότι τα δάνεια αυτά δεν εμφανίστηκαν σε λογαριασμό ζημιών, η Ramrus εκτιμούσε ότι δεν υπήρχε ενδεχόμενο αποπληρωμής τους, δεδομένου ότι τα ίδια κεφάλαια εκάστης των οφειλετριών εταιριών ήταν αρνητικά.

308 Λαμβάνοντας υπόψη αυτή την εκτίμηση της οικονομικής καταστάσεως των προσφευγουσών, στην αιτιολογική σκέψη 1179 της προσβαλλομένης αποφάσεως (βλ. σκέψη 271 ανωτέρω), η Επιτροπή απέρριψε την αίτηση μειώσεως του προστίμου που υπέβαλαν οι προσφεύγουσες για τους ακόλουθους τρεις λόγους.

309 Πρώτον, η Επιτροπή εκτίμησε ότι τυχόν μείωση του ποσού του προστίμου δεν θα αύξανε τις πιθανότητες επιβιώσεως του ομίλου εντός του προβλεπτού μέλλοντος. Ακόμη και αν το πρόστιμο μειωνόταν στο μηδέν, οι Ramrus και WDI προφανώς δεν θα επιβίωναν.

310 Δεύτερον, κατά την Επιτροπή, ασχέτως του ποσού του προστίμου, η επιβίωση του ομίλου εξαρτιόταν από αποφάσεις των μετόχων, μεταξύ των οποίων η ArcelorMittal, η οποία κατείχε το ένα τρίτο του κεφαλαίου της WDI.

311 Τρίτον, μεγάλο μέρος των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετώπιζαν η Ramrus και η WDI οφειλόταν σε πρόσφατες μεταφορές κεφαλαίων από την Ramrus προς άλλες εταιρίες του ομίλου. Κατά την Επιτροπή, δεν υπήρχε κανένας λόγος μειώσεως του προστίμου σε περίπτωση κατά την οποία, μετά την παραλαβή της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, έγινε μεταφορά οικονομικών πόρων σε συνδεδεμένες εταιρίες με «προφανή σκοπό ή αποτέλεσμα την υπονόμηση της πολιτικής της Επιτροπής στον τομέα των κυρώσεων». Κατά την προφορική διαδικασία, η Επιτροπή διευκρίνισε ότι ο τελευταίος αυτός λόγος αρκούσε και μόνος του για την αιτιολόγηση της απορρίψεως οποιασδήποτε αιτήσεως των προσφευγουσών περί μειώσεως του προστίμου, δεδομένου ότι η προσβαλλόμενη έλλειψη ικανότητας καταβολής του προστίμου οφειλόταν σε εμπόπτουσες στον τομέα της διακριτικής τους ευχέρειας διαχειριστικές αποφάσεις τις οποίες είχαν οι ίδιες λάβει.

- 312 Παρά την υπόθεση που είχε ληφθεί υπόψη στην προσβαλλόμενη απόφαση, οι προσφεύγουσες δεν εξαφανίστηκαν μετά τον Ιούνιο του 2010. Βεβαίως, το στοιχείο αυτό ουδόλως επηρεάζει τη νομιμότητα της εκτιμήσεως στην οποία κατέληξε η προσβαλλόμενη απόφαση. Εντούτοις, δύναται να εγείρει αμφιβολίες, τουλάχιστον στο πνεύμα του δικαστή, ως προς τη σοβαρότητα και το βάσιμο της αναλύσεως των προοπτικών της οικονομικής καταστάσεως των προσφευγουσών κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, με βάση το περιεχόμενο των στοιχείων που είχαν τότε κοινοποιηθεί στην Επιτροπή.
- 313 Οι προσφεύγουσες εκθέτουν, σχετικώς, με πειστικό τρόπο τους λόγους για τους οποίους, σε σχέση με το περιεχόμενο των στοιχείων που είχαν προσκομίσει προς στήριξη της αιτήσεώς τους για την εκτίμηση της ικανότητάς τους καταβολής προστίμου, οι εκτιμήσεις της Επιτροπής δεν αντιστοιχούν στο σενάριο που εμφανιζόταν ως πλέον πιθανό την εποχή εκείνη.
- 314 Πρώτον, οι προσφεύγουσες αποδεικνύουν επαρκώς ότι οι μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες προοπτικές τους την εποχή εκείνη ήταν θετικές και τους επέτρεπαν να εξασφαλίσουν τη στήριξη των πιστωτών τους καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου κρίσεως που άρχισε το 2009. Τα στοιχεία που προσκόμισαν σχετικώς οι προσφεύγουσες καταδεικνύουν τις σημαντικές προσπάθειες που κατέβαλαν προκειμένου να μειώσουν το κόστος παραγωγής τους και να αναδιαρθρώσουν τον όμιλο Rampus μετά τη μείωση του κύκλου εργασιών που προκάλεσε η οικονομική κρίση. Από τα σχετικά έγγραφα προκύπτει, επίσης, ότι ο όμιλος Rampus διατηρούσε πάντοτε καλή σχέση με τις τράπεζές του, επιδιώκοντας διαρκώς τους καλύτερους δυνατούς όρους χρηματοδοτήσεως προς διασφάλιση και συνέχιση της δραστηριότητάς του παρά τις σοβαρές δυσχέρειες που αντιμετώπιζε.
- 315 Αυτό ισχύει για το δάνειο 20 εκατομμυρίων ευρώ που χορήγησαν οι τράπεζες στις προσφεύγουσες τον Φεβρουάριο του 2010, δάνειο το οποίο τους έδωσε την απαιτούμενη ταμειακή ευχέρεια προκειμένου να αποφύγουν την παύση πληρωμών. Η συμφωνία αυτή status quo (standstill), η παράταση της οποίας εξετάστηκε σοβαρώς πριν από τη λήψη της προσβαλλομένης αποφάσεως και η οποία συνήφθη στις 2 Ιουλίου 2010, αποτελεί παράδειγμα της βουλήσεως των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων να καλύψουν τις ταμειακές δυσχέρειες που αντιμετώπιζε ο όμιλος. Στην προσβαλλόμενη απόφαση, όμως, η Επιτροπή ουδόλως έλαβε υπόψη της το ενδεχόμενο μιας τέτοιας ανανεώσεως. Στο πλαίσιο των συνεπειών της γενικής οικονομικής κρίσεως του 2008, η συνεχής στήριξη που παρασχέθηκε στις προσφεύγουσες από τις τράπεζές τους θα μπορούσε εντούτοις να δικαιολογήσει την υπόθεση ότι οι τράπεζες αυτές δεν θεωρούσαν ότι ο όμιλος Rampus αντιμετώπιζε μια δομική έλλειψη αποδοτικότητας, αλλά ότι, μάλλον, είχε προβλήματα ρευστότητας. Παρά τις θεωρήσεις αυτές, η Επιτροπή προφανώς παρέλειψε στην ανάλυσή της να εξετάσει ως ενδεχομένως πιθανή τη διατήρηση των ταμειακών διευκολύνσεων που παρείχαν στις προσφεύγουσες οι τράπεζές τους σε περίπτωση κατά την οποία η αποδοτικότητα των εταιριών αυτών δεν παρουσίαζε σημαντική επιδείνωση. Η επιβολή προστίμου ανερχομένου στο ποσό που καθόριζε η αρχική απόφαση θα μπορούσε, αντιθέτως, να επιφέρει μια τέτοια επιδείνωση. Επομένως, εσφαλμένως η Επιτροπή, εκτιμώντας αυτό το στοιχείο ως έναν από τους λόγους που δικαιολογούν την απόρριψη της αιτήσεως μειώσεως του προστίμου που υπέβαλαν οι προσφεύγουσες, έκρινε ότι το πρόστιμο που θα επιβαλλόταν τελικώς στις προσφεύγουσες δεν είχε καμία σημασία.
- 316 Δεύτερον, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν, κατά πρώτο λόγο, με λεπτομερή και πειστικό τρόπο, τους λόγους για τους οποίους οι μεταφορές ποσών που υπερβαίνουν τα 100 εκατομμύρια ευρώ [δάνειο της Rampus στην Rampus Stahlbeteiligungsgesellschaft mbH (στο εξής: PSB), αντιστοιχούν σε πίστωση της PSB προς τον όμιλο Onako] και τα 140 εκατομμύρια ευρώ [πιστώσεις της Rampus προς τις Rampus Automotive GmbH & Co. KG (στο εξής: PAM), 55 περίπου εκατομμυρίων ευρώ, TSW Trierer Stahlwerk GmbH (στο εξής: TSW), 79 εκατομμυρίων ευρώ, και Sperialux SA, 10 εκατομμυρίων ευρώ] δεν μπορούν, με βάση τα στοιχεία που υποβλήθηκαν προς στήριξη της αιτήσεώς τους, να θεωρηθούν ως απλές και καθαρές ζημίες, όπως, εντούτοις, τις εξέλαβε η Επιτροπή στην προσβαλλόμενη απόφαση. Πράγματι, η Επιτροπή δεν μπορούσε να αρκестεί, προκειμένου να καταλήξει στο κατηγορηματικό συμπέρασμα της πλήρους απώλειας της αξίας των πιστώσεων που κατείχε η Rampus επί των άλλων εταιριών του ομίλου, σε μια ανάλυση της οικονομικής καταστάσεως των οφειλετριών

εταιριών περιορισμένη στην εξέταση των αποτελεσμάτων των ετήσιων λογαριασμών τους, χωρίς ουδόλως να αξιολογήσει την έστω και βραχυπρόθεσμη αποδοτικότητα τους. Παραλείπουσα να προβεί σε μια τέτοια ανάλυση η Επιτροπή αμέλησε να λάβει υπόψη της έναν σημαντικό παράγοντα σχετικό με τις πιθανότητες αποπληρωμής αυτών των δανείων.

- 317 Εξάλλου, τα μεταγενέστερα της προσβαλλομένης αποφάσεως πραγματικά περιστατικά —μολονότι δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη προς εκτίμηση της νομιμότητας της αποφάσεως αυτής— επιβεβαιώνουν τον επιφανειακό χαρακτήρα της αναλύσεως στην οποία προέβη η Επιτροπή. Ειδικότερα, δεν αμφισβητείται ότι το δάνειο της Ramrus προς την PSB δεν υποτιμήθηκε συνολικώς, αλλά μόνο κατά το ήμισυ, δηλαδή για ποσό 50,5 εκατομμυρίων ευρώ, τούτο δε είχε ως συνέπεια, όπως αναγνωρίζει η Επιτροπή, τη «σαφή βελτίωση της καταστάσεως των ιδίων κεφαλαίων της Ramrus». Δεν αμφισβητείται, επίσης, ότι η πίστωση της Ramrus στην PAM υποτιμήθηκε μόνο κατά 26,5 εκατομμύρια ευρώ, δηλαδή κατά το ήμισυ και όχι κατά το σύνολο του χορηγηθέντος δανείου.
- 318 Κατά δεύτερο λόγο, ορθώς οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πλάνη εκτιμήσεως κρίνοντας ότι οποιαδήποτε αίτησή τους για μείωση του προστίμου δεν μπορούσε παρά να απορριφθεί λόγω της μεταφοράς πιστώσεων μεταξύ της Ramrus και άλλων εταιριών του ίδιου ομίλου μετά την κοινοποίηση της ανακοινώσεως των αιτιάσεων.
- 319 Αφενός, η Επιτροπή δεν μπορούσε να αρνηθεί, όπως έπραξε, να λάβει υπόψη της τους λόγους για τους οποίους πραγματοποιήθηκαν μεταξύ του ομίλου αυτές οι μεταφορές κεφαλαίων. Από τα πραγματικά στοιχεία που κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι οι χρηματοδοτήσεις αυτές προς εταιρίες του ομίλου έγιναν λόγω της ανάγκης χρηματοδοτήσεως συμμετοχών που αποκτήθηκαν πριν από την αποστολή της ανακοινώσεως των αιτιάσεων ή, προκειμένου περί της μεταφοράς ποσών μετά την κοινοποίηση της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, προκειμένου να καταστεί δυνατή η συνέχιση των δραστηριοτήτων αυτών των εταιριών.
- 320 Πράγματι, μολονότι η ανακοίνωση των αιτιάσεων εκδόθηκε στις 30 Σεπτεμβρίου 2008 (αιτιολογική σκέψη 115 της προσβαλλομένης αποφάσεως), κοινοποιήθηκε στις προσφεύγουσες, όπως οι ίδιες δηλώνουν χωρίς αυτό να το αμφισβητεί η Επιτροπή, στις 2 Οκτωβρίου 2008. Όπως προκύπτει από τις πληροφορίες που παρέσχον οι προσφεύγουσες απαντώντας σε ερωτήσεις που τους υπέβαλε η Επιτροπή στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας, ο όμιλος Onako εξαγοράστηκε το 2006, ενώ η μεταφορά ποσών που απαιτήθηκε για την εν λόγω εξαγορά, όπως ο επίμαχος δανεισμός της PSB, πραγματοποιήθηκε το 2007. Ομοίως, η PAM εξαγοράστηκε το 2007 και η TSW το 2005. Οι επίμαχες μεταφορές ποσών μετά την ανακοίνωση των αιτιάσεων, όπως τα δάνεια που χορηγήθηκαν στη Sperialux, απέβλεπαν, συνεπώς, στην κάλυψη των ταμειακών αναγκών εταιριών οι οποίες, κατά τον χρόνο κοινοποίησεως της εν λόγω ανακοινώσεως των αιτιάσεων, αποτελούσαν μέρος του ομίλου Ramrus.
- 321 Αφετέρου, η Επιτροπή, όπως ορθώς υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες, έπρεπε να λάβει υπόψη την οικονομική κατάσταση του ομίλου Ramrus στο σύνολό του και τη βιωσιμότητα αυτού του ομίλου. Προκύπτει ότι, όπως είχαν ενημερώσει οι προσφεύγουσες την Επιτροπή πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως, όλες οι εταιρίες οι οποίες επωφελήθηκαν από τις επίμαχες μεταφορές πιστώσεων, πλην της TSW, ήταν υπό τον αποκλειστικό έλεγχο οικογενειακών εταιριών χαρτοφυλακίου, όπως η Ramrus, τις οποίες κατείχαν στο σύνολό τους, υπό τις ίδιες αναλογίες, οι ίδιοι μέτοχοι, συγκεκριμένα ο Pa. και οι δύο θυγατέρες του. Όσον αφορά την TSW, την εν λόγω εταιρία κατείχε απευθείας κατά τα δύο τρίτα ο Pa. και μία από τις δύο θυγατέρες του, επομένως θα μπορούσε να θεωρηθεί, στο πλαίσιο εκτιμήσεως της ικανότητας της Ramrus για καταβολή προστίμου, ότι η TSW αποτελούσε μέλος του ίδιου ομίλου. Υπό τις περιστάσεις της προκειμένης υποθέσεως, η Επιτροπή θα μπορούσε, κατά συνέπεια, να εκλάβει τις μεταφορές πιστώσεων προς όφελος άλλων εταιριών του ίδιου ομίλου ως μη έχουσες καμία συνέπεια επί της εκτιμήσεως της ικανότητας της Ramrus για καταβολή προστίμου.

- 322 Τρίτον, από τις πεπλανημένες εκτιμήσεις που εκτέθηκαν προκύπτει ότι η Επιτροπή μπορούσε να κρίνει μόνον εσφαλμένως, όπως και έκανε στην προσβαλλόμενη απόφαση, ότι το ποσό του προστίμου που σκόπευε να επιβάλει στις προσφεύγουσες ουδόλως θα επηρέαζε τη βιωσιμότητά τους. Επομένως, επίσης εσφαλμένως έκρινε ότι το σχετικό ποσό ουδόλως επηρέαζε την εκτίμηση της ικανότητάς τους για καταβολή προστίμου.
- 323 Τέταρτον, τέλος, τα επιχειρήματα των προσφευγουσών ότι θα ήταν απίθανη η παρέμβαση των μετόχων τους στηρίζονται σε εσφαλμένη κατανόηση της προσβαλλόμενης αποφάσεως και, συνεπώς, είναι αβάσιμα. Πράγματι, στην προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή δεν έκρινε ότι μια τέτοια παρέμβαση ήταν πιθανή, αλλά απλώς επισήμανε, παρεμπιπτόντως, ότι κατά την άποψή της η επιβίωση των επιχειρήσεων δεν εξαρτιόταν από τέτοιες παρεμβάσεις (βλ. την αιτιολογική σκέψη 1179 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, η οποία παρατίθεται στη σκέψη 271 ανωτέρω).
- 324 Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι προβαίνουσα στην εκτίμηση της ικανότητας των προσφευγουσών για καταβολή προστίμου, η Επιτροπή υπέπεσε σε πλάνες ικανές να θίξουν τη νομιμότητα της προσβαλλόμενης αποφάσεως. Μια τέτοια διαπίστωση δικαιολογεί, κατ' αρχήν, την εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου εκτίμηση του επιβεβλημένου της, κατά συνέπεια και εφόσον οι προσφεύγουσες το ζητούν, μεταρρυθμίσεως του ποσού των προστίμων που τους επιβλήθηκαν. Τούτο, πάντως, δεν θα ίσχυε αν, όπως υποστήριξε η Επιτροπή κατά την προφορική διαδικασία, η ανάλυση στην οποία προέβη ο γενικός διευθυντής στην επιστολή του της 14ης Φεβρουαρίου 2011 θα μπορούσε, από νομικής και πραγματικής απόψεως, να στηρίξει την απόρριψη της αιτήσεως μειώσεως του προστίμου που υπέβαλαν οι προσφεύγουσες. Δεδομένου ότι αυτές αμφισβητούν τη δεύτερη αυτή ανάλυση, πρέπει να εξεταστεί το βάσιμό της.

2. Επί του βασίμου της περιεχόμενης στην επιστολή της 14ης Φεβρουαρίου 2011 εκτιμήσεως της ικανότητας των προσφευγουσών για καταβολή προστίμου

- 325 Υπενθυμίζεται ότι η νέα αίτηση των προσφευγουσών για εκτίμηση της ικανότητάς τους καταβολής προστίμου απορρίφθηκε, εκ νέου, με την επιστολή της 14ης Φεβρουαρίου 2011, για λόγους αντίθετους από εκείνους για τους οποίους είχε απορριφθεί με την προσβαλλόμενη απόφαση. Τα σχετικά αποσπάσματα της επιστολής της 14ης Φεβρουαρίου 2011 έχουν ως εξής:

«Στις 12 Αυγούστου 2010, οι WDI, WDV και [Pampus] [...] ζήτησαν τη μείωση του ποσού των προστίμων τους σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προβλέπει το σημείο 35 των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006 για τον υπολογισμό των προστίμων, προϋποθέσεις οι οποίες εφαρμόζονται κατ' αναλογία λόγω της αφερεγγυότητας που προβάλλουν.

Στηριζόμενες στην αίτηση αυτή και σε λοιπά πληροφοριακά στοιχεία που προσκόμισαν τα μέρη μέχρι τις 7 Φεβρουαρίου 2011, οι αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής προέβησαν στον έλεγχο αυτών των πληροφοριών και στοιχείων και εξακρίβωσαν ότι οι ανωτέρω μνημονευθείσες τρεις επιχειρήσεις δεν ήταν σε θέση να καταβάλουν τα πρόστιμα όπως οι ίδιες υποστηρίζουν. Ειδικότερα εξέτασαν τις συνέπειες των προστίμων επί της βιωσιμότητας των τριών αυτών επιχειρήσεων, λαμβάνοντας επίσης υπόψη τις σχέσεις τους με τις τράπεζες και τους μετόχους τους καθώς και τη δυνατότητα των τελευταίων να ενισχύσουν οικονομικώς τις επιχειρήσεις ώστε αυτές να καταβάλουν τα επιβληθέντα [με την προσβαλλόμενη απόφαση] πρόστιμα.

Από την εξέταση αυτή προκύπτει ότι η WDI δεν παρέσχε καμία νέα πληροφορία ή αποδεικτικό στοιχείο που να αποδεικνύουν ότι η καταβολή του προστίμου ύψους 46 550 000 ευρώ θα έπληττε ανήκεστα τη βιωσιμότητά της. Αντιθέτως, από τα πληροφοριακά στοιχεία που παρέσχε η WDI μέχρι τις 7 Φεβρουαρίου 2011 προκύπτει ότι είναι σε θέση να καταβάλει το συνολικό ποσό του προστίμου. Παραπέμπω, ειδικότερα, στις προβλέψεις των καθαρών ταμειακών ροών για τα επόμενα έτη που μας κοινοποιήσατε αναφορικά με την WDI: 13,3 εκατομμύρια ευρώ για το 2011 (περιλαμβανομένων 1,37 εκατομμυρίων για την αποπληρωμή μακροπρόθεσμου δανείου), 17,7 εκατομμύρια ευρώ για το 2012

(περιλαμβανομένων 0,7 εκατομμυρίων ευρώ για την αποπληρωμή μακροπρόθεσμου δανείου), 14,8 εκατομμύρια ευρώ για το 2013, 21,5 εκατομμύρια ευρώ για το 2014, 22,3 εκατομμύρια για το 2015 και 25,4 εκατομμύρια για το 2016. Αυτές οι προβλέψεις καθαρών ταμειακών ροών αποτελούν αποτέλεσμα της αναλύσεως των θετικών ταμειακών ροών των τρεχουσών δραστηριοτήτων και περιορισμένων επενδύσεων. Η WDI δεν απέδειξε ότι με τόσο ισχυρές προβλεπόμενες ταμειακές ροές δεν θα ήταν σε θέση να καταβάλει το πρόστιμο.

Οι προβλέψεις αυτές καθαρών ταμειακών ροών δεν λαμβάνουν υπόψη τις αποπληρωμές, έστω και μερικές, δανείων που παραχώρησε η WDI σε εταιρίες που της ανήκουν, καίτοι τέτοιες αποπληρωμές δεν μπορούν να αποκλειστούν. Εξάλλου, από τα παρασχεθέντα πληροφοριακά στοιχεία προκύπτει ότι οι τράπεζες της WDI μπορούν να προβούν σε καταλογισμό άλλων ενυπόθηκων δανείων επί των ενσωμάτων αποθεματικών της WDI.

Θεωρούμε, επίσης, ότι δεν είναι αναγκαίο να εξεταστεί η ικανότητα καταβολής προστίμου των WDV και [Pamprus] εν προκειμένω εφόσον η WDI, η οποία είναι η μόνη εταιρία του ομίλου Pamprus που υποχρεώθηκε να ανταποκριθεί στο σύνολο του προστίμου των 46 550 000 ευρώ, είναι σε θέση να χρηματοδοτήσει το σύνολο αυτού του προστίμου ή να λάβει τραπεζική εγγύηση για το ίδιο συνολικό ποσό. Θεωρούμε ότι προσωρινή καταβολή ή εγγύηση την οποία θα μπορούσαν να δεχθούν οι οικονομικές υπηρεσίες της Επιτροπής, καλύπτουσα το ποσό των 46 550 000 ευρώ καθ' όλη τη διάρκεια της ένδικης διαδικασίας, θα αρκούσαν στην Επιτροπή προς διασφάλιση της ατομικής και εις ολόκληρον οφειλής των τριών εν λόγω επιχειρήσεων μέχρι το πέρας της ένδικης διαδικασίας.

Επιθυμώ, επίσης, να υπογραμμίσω, ότι κατά την άποψή μας καμία από τις επιχειρήσεις δεν απέδειξε επί του παρόντος την ύπαρξη αιτιώδους ή σαφούς συνδέσμου, κατά την έννοια του σημείου 1179 της [προσβαλλομένης αποφάσεως], μεταξύ του επιβληθέντος προστίμου και της προβαλλόμενης ως ασταθούς οικονομικής καταστάσεως της WDI. Τα νέα στοιχεία που παρασχέθηκαν στην Επιτροπή μεταξύ της εκδόσεως της [προσβαλλομένης αποφάσεως] και της 7ης Φεβρουαρίου 2011 καταδεικνύουν σαφώς, αντιθέτως, ότι, μετά την ανακοίνωση των αιτιάσεων, η WDI παραχώρησε δάνεια σε τρίτες επιχειρήσεις του ομίλου Pamprus χωρίς να επιβάλει προγράμματα αποπληρωμής στους δικαιούχους. Τα δάνεια αυτά, ύψους περίπου 115 εκατομμυρίων ευρώ, υπερβαίνουν αναμφισβητήτως το ποσό του επιβληθέντος στη WDI προστίμου.

Είμαι, ως εκ τούτου, υποχρεωμένος να σας ενημερώσω ότι μετά από προσεκτική εξέταση των νέων πληροφοριακών στοιχείων και δεδομένων που προσκομίσατε μεταξύ της ημερομηνίας παραλαβής της προσβαλλομένης αποφάσεως και της 7ης Φεβρουαρίου 2011, θεωρούμε ότι δεν συντρέχει κανένας λόγος αναθεωρήσεως ή μειώσεως του ποσού των επιβληθέντων στις WDI, WDV και [Pamprus] προστίμων με το άρθρο 2 της [προσβαλλομένης αποφάσεως] και, κατά συνέπεια, δεν μπορούμε να δώσουμε συνέχεια στην αίτησή σας.»

326 Προς αντίκρουση των εκτιθέμενων στην επιστολή της 14ης Φεβρουαρίου 2011 συλλογισμών που στηρίζονται, κυρίως, στις προβλέψεις ταμειακών ροών της WDI, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν, κατ' ουσίαν, ότι αυτό και μόνο το κριτήριο δεν μπορεί να στηρίξει την ανάλυση της ικανότητας καταβολής προστίμου μιας επιχειρήσεως βάσει του σημείου 35 των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006.

327 Βεβαίως, οι προβλέψεις των καθαρών ταμειακών ροών έχουν ένα σαφώς συγκυριακό χαρακτήρα από τον οποίο δεν μπορεί να εξαρτάται, αποκλειστικώς, η ανάλυση της ικανότητας μιας επιχειρήσεως για καταβολή προστίμου. Εντούτοις, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες, ο συγκυριακός αυτός χαρακτήρας δεν αρκεί ώστε να αμφισβητηθούν τα συμπεράσματα που προκύπτουν από τέτοιες πληροφορίες, οι οποίες παρασχέθηκαν στο πλαίσιο της αιτήσεώς τους για επανεκτίμηση της ικανότητάς τους για καταβολή προστίμου, όσον αφορά την προβλεπόμενη ικανότητα της WDI να εμφανίσει κέρδη.

- 328 Αντιθέτως, βασίμως οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι, προς απόρριψη της αιτήσεώς τους για μείωση του προστίμου, ο γενικός διευθυντής δεν μπορεί να αγνοήσει το γεγονός ότι απέδειξαν επαρκώς, προσκομίζοντας πολυάριθμες αρνητικές απαντήσεις τραπεζών που τους είχαν ήδη χορηγήσει δάνεια, καθώς και σειρά εκθέσεων οικονομικής αναλύσεως, ότι βρίσκονταν σε αδυναμία τόσο να αποπληρώσουν με μία μόνη καταβολή το συνολικό ποσό των τελικώς επιβληθέντων προστίμων, όπως αυτό προέκυπτε από την πρώτη τροποποιητική απόφαση, όσο και να επιτύχουν χρηματοδότηση ή έστω τραπεζική εγγύηση αντίστοιχη αυτού του ποσού.
- 329 Συναφώς, όπως ήδη διαπίστωσε ο δικαστής των ασφαλιστικών μέτρων (διάταξη Westfälische Drahtindustrie κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 65 ανωτέρω, EU:T:2011:178, σκέψεις 35 και 43), οι προσφεύγουσες προσκόμισαν περισσότερες από δέκα αιτιολογημένες αρνητικές απαντήσεις για χορήγηση δανείου, πρέπει δε να θεωρηθεί ως δεδομένο ότι, όταν μια τράπεζα λαμβάνει απόφαση, θετική ή αρνητική, για την παροχή δανείου ή τη χορήγηση εγγυήσεως, εξυπηρετεί πάντοτε τα δικά της συμφέροντα ως πιστωτικό ίδρυμα και επιβάλλεται να ενεργεί με τον τρόπο αυτό προς το συμφέρον των μετόχων της.
- 330 Εξάλλου, οι λόγοι για τους οποίους η αιτιολογία η σχετική με τις μεταφορές χρηματικών ποσών μεταξύ των εταιριών του ομίλου δεν μπορεί να δικαιολογήσει επαρκώς εν προκειμένω την απόρριψη της αιτήσεως μείωσης των προστίμων που υπέβαλαν οι προσφεύγουσες εκτέθηκαν στις σκέψεις 316 έως 321 ανωτέρω.
- 331 Επομένως, προκειμένου να απορρίψει την αίτηση των προσφευγουσών για επανεξέταση της ικανότητάς τους προς καταβολή προστίμου, ο γενικός διευθυντής υπέπεσε σε πλάνες ικανές να υπονομεύσουν τη νομιμότητα της επιστολής της 14ης Φεβρουαρίου 2011.
- 332 Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πλάνες όταν, δύο φορές, εκτίμησε την ικανότητα των προσφευγουσών προς καταβολή προστίμου. Οι πλάνες αυτές είναι ικανές, αφενός, να επιφέρουν ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως καθόσον δι' αυτής επιβάλλεται πρόστιμο στις προσφεύγουσες, καθώς και της επιστολής της 14ης Φεβρουαρίου 2011, και, αφετέρου, να δικαιολογήσουν την εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου άσκηση της πλήρους δικαιοδοσίας του.
3. Επί της ασκήσεως, εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου, της πλήρους δικαιοδοσίας του
- 333 Όπως τονίστηκε στις σκέψεις 286 έως 303 ανωτέρω, οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο σημείο 35 των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006 προκύπτουν από τη νομολογία και τίποτα δεν αποκλείει τη δυνατότητα του Γενικού Δικαστηρίου, μολονότι δεν δεσμεύεται από τις γενικές κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής (βλ. σκέψη 227 ανωτέρω), να εφαρμόσει τις προϋποθέσεις αυτές στο πλαίσιο ασκήσεως της πλήρους δικαιοδοσίας του.
- 334 Δεδομένου ότι από την εξέταση των τεσσάρων πρώτων λόγων προσφυγής δεν προέκυψε καμία πλάνη ικανή να υπονομεύσει τη νομιμότητα της προσβαλλομένης αποφάσεως και δεδομένου ότι δεν συντρέχει κανένας λόγος, κατά το Γενικό Δικαστήριο, ώστε να θεωρηθεί ως απρόσφορο το ποσό των προστίμων που επιβλήθηκαν στις προσφεύγουσες κατά το άρθρο 2, σημείο 8, της προσβαλλομένης αποφάσεως, η νέα εκτίμηση της ικανότητας των προσφευγουσών προς καταβολή προστίμου πρέπει να γίνει με βάση αυτό το ποσό.
- 335 Εξάλλου, προς διασφάλιση της πρακτικής αποτελεσματικότητας της εκτιμήσεως περί της ικανότητας μιας επιχειρήσεως προς καταβολή προστίμου σε σχέση με το ποσό του προστίμου που πρέπει να της επιβληθεί, το Γενικό Δικαστήριο οφείλει, όταν πρόκειται να ασκήσει την πλήρη δικαιοδοσία του, να εκτιμήσει την κατάσταση που είχε διαμορφωθεί κατά την ημερομηνία που εκδίδει την απόφασή του (βλ. σκέψεις 109 και 302 ανωτέρω), λαμβάνοντας υπόψη έγγραφα που έχουν τη δυνατότητα να του

- προσκομίσουν οι διάδικοι, υπό την επιφύλαξη των προϋποθέσεων παραδεκτού που προβλέπει το άρθρο 48 του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, της 2ας Μαΐου 1991, μέχρι και την περάτωση της προφορικής διαδικασίας.
- 336 Συναφώς, οι διάδικοι είχαν τη δυνατότητα να καταθέσουν στη δικογραφία έγγραφα μεταγενέστερα της περατώσεως της γραπτής διαδικασίας, την ύπαρξη των οποίων επικαλέσθηκαν αμφότεροι στο πλαίσιο της επ' ακροατηρίου συζήτησεως. Αμφότεροι οι διάδικοι έκαναν χρήση της δυνατότητας αυτής και διατύπωσαν παρατηρήσεις επί των εν λόγω εγγράφων. Επίσης, έκαστος των διαδίκων διατύπωσε την άποψή του επί των παρατηρήσεων του αντιδίκου του.
- 337 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι από την εξέταση των πλέον πρόσφατων στοιχείων προκύπτει ότι δεν είχαν την απαιτούμενη ρευστότητα προς πλήρη καταβολή του προστίμου που τους επιβλήθηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση. Προκύπτει, επίσης, ότι δεν είχαν τη δυνατότητα προσφυγής σε πιστωτικά ιδρύματα. Υπό τους όρους αυτούς, αν το πρόστιμο καθίστατο απαιτητό, τούτο θα είχε ως συνέπεια την εκκαθάρισή τους, στο πλαίσιο της οποίας η απαίτηση της Επιτροπής δεν θα είχε προτεραιότητα.
- 338 Τα πιστωτικά ιδρύματα που τους είχαν ήδη χορηγήσει δάνεια δεν είναι διατεθειμένα να αυξήσουν την υποστήριξή τους, όπως προκύπτει από τις αρνητικές απαντήσεις τους στην υποβληθείσα το 2013 αίτηση παρατάσεως των πιστωτικών διευκολύνσεων για τρία έτη. Ειδικότερα, οι τράπεζες δέχθηκαν να παρατείνουν τις παρασχεθείσες στις προσφεύγουσες πιστώσεις μόνον από τις 14 Σεπτεμβρίου 2014 έως τις 30 Νοεμβρίου 2015.
- 339 Εξάλλου, οι προσφεύγουσες δεν μπόρεσαν να πωλήσουν στοιχεία του ενεργητικού προς ελάφρυνση του χρέους τους όπως υπολόγιζαν. Η κατάσταση αυτή καταδεικνύει τη χαμηλή αποδοτικότητα των γηπέδων και εγκαταστάσεων και, κατά προέκταση, τη χαμηλή αξία των στοιχείων του ενεργητικού που σχεδίαζαν να εκποιήσουν.
- 340 Η βελτίωση των λογιστικών αποτελεσμάτων τους οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην ενσωμάτωση των προβλέψεων που είχαν συστήσει προκειμένου να καταβάλουν το πρόστιμο. Επίσης, η απαλλαγή της Ramprus από τα χρέη δεν επηρεάζει την ικανότητά τους προς καταβολή προστίμου. Ομοίως, τα αποτελέσματα της μείωσης της φορολογικής επιβαρύνσεως διά των αποσβέσεων επενδύσεων που είχαν πραγματοποιηθεί προ πενταετίας τείνουν να εξαλειφθούν.
- 341 Οι κλιμακωτές καταβολές στις οποίες προβαίνουν κατ' εφαρμογή της διατάξεως Westfälische Drahtindustrie κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 65 ανωτέρω (EU:T:2011:178), αντιπροσωπεύουν ετήσια οικονομική επιβάρυνση 3,6 εκατομμυρίων ευρώ, πράγμα που τις εμποδίζει να προβούν στις αναγκαίες επενδύσεις προς διατήρηση της ανταγωνιστικότητάς τους.
- 342 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η εκκαθάρισή τους θα συνεπαγόταν απώλεια της αξίας στοιχείων του ενεργητικού τους. Κατά την άποψή τους, αν υποθεθεί ότι ένας μόνον αγοραστής θα ενδιαφερόταν να τις εξαγοράσει, η αξία των στοιχείων του ενεργητικού τους θα σημείωνε άμεση μείωση κατά 25 % περίπου.
- 343 Τέλος, δεν πρέπει να ληφθούν υπόψη οι δηλώσεις του ομίλου Penta/Equinox σχετικά με τη βιωσιμότητα του ισολογισμού τους, δεδομένου ότι τέτοιου είδους δηλώσεις εξυπηρετούν σκοπούς αναγόμενους στην εικόνα του ομίλου και δεν παρέχουν κανένα εχέγγυο ειλικρίνειας.
- 344 Συνεπώς, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι το Γενικό Δικαστήριο πρέπει να μειώσει σημαντικά το ποσό του προστίμου, καθόσον η μείωση μαζί με την αναδιάρθρωση των δόσεων δεν θα είχε παρά εξαιρετικό χαρακτήρα. Κατά την άποψή τους, πρόστιμο οποιουδήποτε ύψους θα μπορούσε να καταβληθεί αν οι δόσεις επεκτείνονταν σε αρκετά μεγάλη χρονική περίοδο. Τέλος, το Γενικό Δικαστήριο πρέπει να λάβει υπόψη του την ημερομηνία κατά την οποία η Επιτροπή προέβη στην

εκτίμηση της ικανότητάς τους καταβολής προστίμου, διότι άλλως θα παραβίαζε την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως, δεδομένου ότι η αντίστοιχη ικανότητα άλλων επιχειρήσεων εκτιμήθηκε κατά την ημερομηνία αυτή.

345 Η Επιτροπή αμφισβητεί τα επιχειρήματα αυτά.

346 Επιβάλλεται, αρχικώς, η διαπίστωση ότι με τη διάταξη Westfälische Drahtindustrie κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 65 ανωτέρω (EU:T:2011:178), οι προσφεύγουσες καταδικάστηκαν να καταβάλουν, προσωρινώς, ποσό ύψους 2 εκατομμυρίων ευρώ καθώς και μηνιαίο ποσό που αντιπροσωπεύει πρόσθετη ετήσια επιβάρυνση 3,6 εκατομμυρίων ευρώ. Δεν αμφισβητείται ότι οι προσφεύγουσες έχουν μέχρι σήμερα εκπληρώσει την υποχρέωση αυτή, ώστε το ζήτημα περί του αν η οικονομική τους κατάσταση τους επιτρέπει να καταβάλουν το πρόστιμο δεν αφορά πλέον παρά ποσό το οποίο αντιστοιχεί στα δύο τρίτα περίπου του αρχικού ποσού του προστίμου που είχε επιβληθεί στη WDI. Πράγματι, δεν αμφισβητείται ότι τα ήδη καταβληθέντα ποσά αντιστοιχούν πλέον σε 15 εκατομμύρια ευρώ.

347 Επίσης, δεν αμφισβητείται ότι μεταξύ των ετών 2011 και 2013 οι προσφεύγουσες προχώρησαν στην αναδιάρθρωσή τους, κατόπιν της οποίας η Ramprus εμφανίζεται ως έχουσα αποπληρώσει τα πιστωτικά ιδρύματα. Επίσης, η Επιτροπή υποστηρίζει, χωρίς να το αμφισβητούν οι προσφεύγουσες, ότι από την επιστολή που αυτές της απέστειλαν στις 28 Μαΐου 2014 προκύπτει ότι η σωρευτική δανειακή επιβάρυνση του ομίλου Ramprus μειώθηκε από 350 εκατομμύρια ευρώ το 2010 σε 160 εκατομμύρια το 2013, λόγω, ιδίως, της παραιτήσεως από πιστώσεις εγκριθείσες από τα πιστωτικά ιδρύματα και της ανταλλαγής πιστώσεων (swap) με τον επενδυτή Penta/Equinox, ο οποίος, τότε, σχεδίαζε την εξαγορά του ομίλου διά της μετατροπής των πιστώσεών του σε συμμετοχή στο εταιρικό κεφάλαιο. Η Penta/Equinox δημοσίευσε, σχετικά, ανακοινωθέν τύπου, προσκομισθέν από την Επιτροπή, κατά το οποίο εκτιμούσε ότι ο ισολογισμός των προσφευγουσών ήταν «βιώσιμος» (sustainable balance sheet).

348 Η Επιτροπή επισημαίνει, επίσης, χωρίς αντίλογο, ότι οι προσφεύγουσες πώλησαν συμμετοχές που κατείχαν στο κεφάλαιο άλλων εταιριών και χρησιμοποίησαν τα έσοδα για την ελάφρυνση του δανειακού τους βάρους. Επίσης, δεν αμφισβητείται ότι, από της εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, οι πιστώσεις που είχαν παρασχεθεί στις προσφεύγουσες παρατείνονταν κάθε φορά πριν από τη λήξη τους. Η Επιτροπή υποστηρίζει, επίσης, ότι οι προσφεύγουσες μπόρεσαν να μειώσουν το κόστος παραγωγής τους, είτε διαπραγματευόμενες ευνοϊκούς εμπορικούς όρους (αποθέματα εις χείρας πελατών τους, παράταση προθεσμιών πληρωμής από τον προμηθευτή τους) καθώς και σύναψη συμβάσεων με το προσωπικό τους προς μείωση του κόστους εργασίας.

349 Όπως, επίσης, προκύπτει από τις ετήσιες εκθέσεις τις σχετικές με τη χρήση 2013, που κατέθεσαν στη δικογραφία οι διάδικοι, οι λειτουργικές προοπτικές της WDI όσον αφορά τις προβλέψεις παραγγελιών και τη βιωσιμότητα της επιχειρήσεως ήταν ευνοϊκές.

350 Αντιθέτως προς όσα υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες, πρέπει να θεωρηθεί ότι το σύνολο των ενδείξεων αυτών υποδηλώνει την εμπιστοσύνη των πιστωτικών και εμπορικών εταίρων τους όσον αφορά τη βιωσιμότητά τους, ενώ, όπως τονίστηκε στη σκέψη 288 ανωτέρω, απόκειται στην επιχείρηση η οποία υπέβαλε την αίτηση να αποδείξει ότι η οικονομική της κατάσταση είναι τέτοια ώστε η καταβολή του επιβληθέντος προστίμου να συνεπάγεται την απώλεια κάθε αξίας των στοιχείων του ενεργητικού της. Οι ίδιες όμως οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι στην υποθετική περίπτωση κατά την οποία η καταβολή του προστίμου θα είχε ως συνέπεια την εκκαθάρισή τους, θα έπρεπε να θεωρηθεί ότι η αξία των στοιχείων του ενεργητικού τους θα μειωνόταν κατά 25 % περίπου, πράγμα το οποίο δεν αποτελεί πλήρη απώλεια της αξίας.

351 Περαιτέρω πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο το επιχειρήμα των προσφευγουσών ότι δεν διαθέτουν την αναγκαία ρευστότητα προς καταβολή του προστίμου, δεδομένου ότι ο λόγος αυτός δεν μπορεί να δικαιολογήσει οποιαδήποτε μείωση του προστίμου.

- 352 Εξάλλου, όπως διαπιστώθηκε στις σκέψεις 347 και 348 ανωτέρω, οι προσφεύγουσες μπόρεσαν, μεταξύ των ετών 2011 και 2013, να μειώσουν το δανειακό τους βάρος κατά ποσό που αντιστοιχεί, ανά έτος, σε ποσό μεγαλύτερο του αρχικού ύψους του προστίμου ενώ τα πιστωτικά ιδρύματα ήταν πάντοτε διατεθειμένα να παρατείνουν τις χορηγηθείσες διευκολύνσεις. Υπό τους όρους αυτούς, ο ισχυρισμός τους ότι κανένα πιστωτικό ίδρυμα δεν ήταν πλέον διατεθειμένο να τις υποστηρίξει σε περίπτωση που το υπολειπόμενο να καταβληθεί πρόστιμο καθίστατο απαιτητό δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποδειχθείς, τούτο δε υπό την επιφύλαξη της δυνατότητας των προσφευγουσών να ζητήσουν από την Επιτροπή να τους παράσχει η ίδια διευκολύνσεις πληρωμής.
- 353 Επίσης, η αδυναμία των προσφευγουσών να εξεύρουν αγοραστής για το σύνολο των στοιχείων του ενεργητικού από τα οποία, όπως οι ίδιες υποστηρίζουν, δεν είναι όλα επαρκώς αποδοτικά, δεν αρκεί να αποδείξει την ανικανότητά τους να αναλάβουν το βάρος του προστίμου.
- 354 Όσον αφορά το επιχείρημα των προσφευγουσών ότι η βελτίωση των αποτελεσμάτων τους προκύπτει από την ενσωμάτωση της προβλέψεως που είχαν συστήσει για το ενδεχόμενο καταβολής του προστίμου, πρέπει να τονιστεί, όπως έπραξε και η Επιτροπή, ότι η ενσωμάτωση αυτή αντιστοιχεί σε ποσά τα οποία είχαν ήδη προσωρινώς καταβληθεί, προς εκτέλεση της διατάξεως Westfälische Drahtindustrie κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 65 ανωτέρω (EU:T:2011:178), και ότι οι προβλέψεις που αντιστοιχούν στα ποσά που επρόκειτο να καταβληθούν σε περίπτωση απορρίψεως των προσφυγών τους από το Γενικό Δικαστήριο δεν επανελήφθησαν.
- 355 Όσον αφορά τις αρνητικές συνέπειες που θα προκύψουν από την καταβολή του προστίμου, πρέπει να υπομνησθεί ότι η δυνατότητα μιας επιχειρήσεως να επιτύχει μείωση λόγω ελλείψεως ικανότητας προς καταβολή του προστίμου δεν έχει ως αντικείμενο την προάσπισή της από όλες τις δυσμενείς συνέπειες που ενδέχεται να προκύψουν από την καταβολή του προστίμου, περιλαμβανομένης της εκκαθαρίσεως της, αλλά απλώς, σε μια τέτοια περίπτωση, από την πλήρη απώλεια της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού της.
- 356 Όσον αφορά το επιχείρημα που στηρίζουν οι προσφεύγουσες στην παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως, λόγω του ότι το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά την ικανότητά τους προς καταβολή προστίμου κατά την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεώς του, ενώ η ικανότητα άλλων επιχειρήσεων προς καταβολή προστίμου εκτιμήθηκε κατά την ημερομηνία εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, δεν μπορεί παρά να απορριφθεί. Πράγματι, οι προσφεύγουσες δεν ευρίσκονται σε κατάσταση συγκρίσιμη με εκείνη άλλων επιχειρήσεων οι οποίες δεν άσκησαν προσφυγή προς αμφισβήτηση της εκ μέρους της Επιτροπής εκτιμήσεως της ικανότητάς τους για καταβολή προστίμου, δεδομένου ιδίως ότι, εν προκειμένω, η εκ μέρους των προσφευγουσών άσκηση της παρούσας προσφυγής και η εν μέρει αποδοχή της αιτήσεώς τους ασφαλιστικών μέτρων είχε ως αποτέλεσμα την αναστολή του απαιτητού του επιβληθέντος σ' αυτές προστίμου στο σύνολό του, μέχρι την έκδοση της παρούσας αποφάσεως.
- 357 Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι οι προσφεύγουσες δεν μπορούν βασίμως να ζητήσουν μείωση του προστίμου λόγω εκτιμήσεως της ικανότητάς τους προς καταβολή προστίμου, για λόγους ανάλογους προς εκείνους στους οποίους αναφέρεται η Επιτροπή στο σημείο 35 των κατευθυντηρίων γραμμών.
- 358 Επομένως, επιβάλλεται, αφενός, η ακύρωση του άρθρου 2, σημείο 8, της προσβαλλομένης αποφάσεως καθώς και της επιστολής της 14ης Φεβρουαρίου 2011 και, αφετέρου, η καταδίκη των προσφευγουσών στην καταβολή προστίμου του ίδιου ύψους με εκείνο που τους επιβλήθηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση.

Επί των δικαστικών εξόδων

³⁵⁹ Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, αν οι διάδικοι ηττηθούν αντιστοίχως ως προς ένα ή περισσότερα αιτήματά τους, έκαστος εξ αυτών φέρει τα δικαστικά του έξοδα. Εντούτοις, αν τούτο κριθεί αναγκαίο, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων της συγκεκριμένης υποθέσεως, το Γενικό Δικαστήριο δύναται να αποφασίσει ότι, πέραν των ιδίων δαπανών, ένας εκ των διαδίκων φέρει μέρος των εξόδων του έτερου διαδίκου. Λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων της συγκεκριμένης υποθέσεως, πρέπει να αποφασισθεί ότι οι προσφεύγουσες φέρουν το ήμισυ των δικαστικών εξόδων τους και ότι η Επιτροπή φέρει τα δικαστικά της έξοδα καθώς και το ήμισυ των εξόδων των προσφευγουσών, περιλαμβανομένων εκείνων της διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Καταργεί τη δίκη επί της παρούσας προσφυγής όσον αφορά τη μείωση του προστίμου που παρασχέθηκε στη Westfälische Drahtindustrie GmbH και στη Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. KG με την απόφαση C(2010) 6676 τελικό της Επιτροπής, της 30ής Σεπτεμβρίου 2010.
- 2) Ακυρώνει το άρθρο 2, σημείο 8, της αποφάσεως C(2010) 4387 τελικό της Επιτροπής, της 30ής Ιουνίου 2010, σχετικά με διαδικασία βάσει του άρθρου 101 ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ (υπόθεση COMP/38344 — Προεντεταμένος χάλυβας), όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση C(2010) 6676 τελικό της Επιτροπής, της 30ής Σεπτεμβρίου 2010, και με την απόφαση C(2011) 2269 τελικό της Επιτροπής, της 4ης Απριλίου 2011.
- 3) Ακυρώνει την επιστολή του γενικού διευθυντή της Γενικής Διευθύνσεως Ανταγωνισμού της Επιτροπής, της 14ης Φεβρουαρίου 2011.
- 4) Καταδικάζει εις ολόκληρον τις Westfälische Drahtindustrie, Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. και Pampus Industriebeteiligungen GmbH & Co. στην καταβολή προστίμου ύψους 15 485 000 ευρώ.
- 5) Καταδικάζει εις ολόκληρον τις Westfälische Drahtindustrie και Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. στην καταβολή προστίμου ύψους 23 370 000 ευρώ.
- 6) Καταδικάζει τη Westfälische Drahtindustrie στην καταβολή προστίμου ύψους 7 695 000 ευρώ.
- 7) Απορρίπτει κατά τα λοιπά την προσφυγή.
- 8) Οι Westfälische Drahtindustrie, Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. και Pampus Industriebeteiligungen GmbH & Co. φέρουν το ήμισυ των δικαστικών τους εξόδων περιλαμβανομένων εκείνων της διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων. Η Επιτροπή φέρει τα δικά της έξοδα και το ήμισυ των εξόδων των Westfälische Drahtindustrie, Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. και Pampus Industriebeteiligungen GmbH & Co., περιλαμβανομένων εκείνων της διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων.

Frimodt Nielsen

Dehousse

Collins

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 15 Ιουλίου 2015.

(υπογραφές)